

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903.

No. 17--Vol. L.

FRIDAY 2ND MAY, 1952.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price SIX PENCE

MEANS AND ENDS

“THAT there is no connection between the means and the end is a great mistake. Through that mistake even men who have been considered religious have committed grievous crimes.....The means may be likened to a seed, the end to a tree; and there is just the same inviolable connection between the means and the end as there is between the seed and the tree.

They say “means are after all means.” I would say “means are after all everything.” As the means so the end. There is no wall of separation between means and end.....Realisation of the goal is in exact proportion to that of the means. This is the proposition that admits of no exception. Means and ends are convertible terms in my philosophy of life.

There is a law of nature that a thing can be retained by the same means by which it has been acquired. A thing acquired by violence can be retained by violence alone, while one acquired by truth can be retained by truth.

Our progress toward the goal will be in exact proportion to the purity of our means. This method may appear to be long, perhaps too long, but I am convinced that it is the shortest.

Means to be means must always be within our reach.....If we take care of the means, we are bound to reach the end sooner or later.

Means are not to be distinguished from ends. If violent means are used there will be a bad result.....The terms are convertible. No good act can produce an evil result. Evil means, even for a good end, produce evil results. Fairest means cease to be fair when the end sought is unfair.

I am an uncompromising opponent of violent methods even to serve the noblest of causes.”

—Gandhiji.

From “Wit And Humour Of Gandhi”—Homer Jack.

સાધન અને સાધ્ય

“સાધન અને સાધ્ય વચ્ચે કશો સંબંધ નથી એમ માનવું એ મોટી ભુલ છે. એ લુભને લીધે ધર્મિષ્ઠ ગણાતા લોકોએ પણ ગંભીર યુના કરેલા છે....સાધન એક બીજાના જેવું ગણાય, અને વક્ષ સાધ્ય ગણાય. જેટલો અબજ સંબંધ બીજા અને વક્ષ વચ્ચે રહેલો છે તેટલોજ સાધન અને સાધ્ય વચ્ચે રહેલો છે.

કેટલાક કહે છે, “સાધન તે સાધનજ છે.” હું કહું છું “સાધન એજ સાધ્ય છે.” જેવું સાધન તેવુંજ સાધ્ય. સાધન અને સાધ્ય વચ્ચે છુટી પાડનારી કોઈ દિવાલ છેજ નહિ....સાધનનો પ્રમાણમાંજ ધ્યેય સાધી શકારો. આ વસ્તુમાં કશા અપવાદને માટે રચાનજ નથી. મારાં તત્ત્વ જ્ઞાનમાં સાધન અને સાધ્ય બન્ને એકસરખાંજ છે.

કટ્ટરતનો નીયમ છે કે જે સાધનથી એક વસ્તુ મેળવાયેલી હોય તેજ સાધનથી તેને રાખી શકાય. હોંસાથી મેળવાયેલી વસ્તુ હોંસાથીજ રાખી શકાય, સત્યને માર્ગે મેળવાયેલી વસ્તુ સત્ય વડેજ રાખી શકાય.

આપણા ધ્યેય પ્રત્યેની આપણી ગતી આપણા સાધનની પવિત્રતાના પ્રમાણ સુજન્ય ઘટ શકશે. આ રીત લાંબી માણુમ પડશે, કદાચ ધણીજ લાંબી માણુમ પડશે, પરંતુ મારી ખાતરી છે કે એજ ડુંકામાં ડુંકી છે.

— સાધન સાધન હોવાને માટે હોંસાં આપણી સાધ્ય હોવું જોઈએ....આપણે જે સાધનની સંભાળ રાખીશું તેા ધ્યેયને ગમે ત્યારે પહોંચી શકીશું. સાધનને સાધ્યથી છૂટું પાડી શકાતું નથી. જે હોંસાના સાધનનો ઉપયોગ થશે હશે તેા પરિણામ ખરાબજ આવશે.....સાધ્ય વસ્તુ એ ખરાબ હોય તેા ગમે તેવું સાધ્ય સાધ્ય પણ ખરાબ ઘટ પડશે. કોઈ પણ સૂત્રત્વનું ખરાબ પરિણામ આવતુંજ નથી, એક સારી વસ્તુને માટે પણ ખરાબ સાધનનો ઉપયોગ થશે તેા પરિણામ ખરાબજ આવશે. એથી ઉલટાતું પરિણામ ઉલટું આવશે. સારામાં સારા હેતુને માટે પણ હોંસાનો ઉપયોગ કરવાનો હું કટ્ટર વિરોધી છું.”

—ગાંધીજી.

હોમર જેકે દ્વારા ગાંધીજીના “વિટ એન્ડ હ્યુમર”માંથી.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER FAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VLLVET CHIENILU
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 1 6/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and Wine.



SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satio Bedspreads
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDBKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.



JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

બેઈએ છે
હાડકા

તમારાં સ્થેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

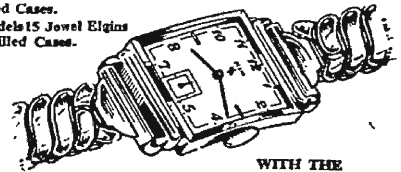
ખાલી બેંગો રેલ કારાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgin
in Gold Filled Cases.



WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
in Strictest Confidence.

11/12 Paterson Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179			Life Business in force
Marine Premium	56,04,844			exceeds ... 54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968			Assets exceed
Life Premium	2,88,79,302			Total claims paid over ... 17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**Bradford Clothing
Factory**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only



B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving May 29. Sailing June 2 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-0
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY  FRIDAY from NAIRO

A Constellation for KARACHI BOMBAY with 'diate connections all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"



AIR-INDIA

International LTD.

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

RUBBER STAMPS
(8 HOURS SERVICE)

PRINTING
(DONE AT SHORTEST NOTICE)

Standard Printing Press

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.
73 BEATRICE STREET,
DURBAN
ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS: "QUICKPRINT"
P.O. BOX 2782.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

The World's Best

OLIVETTI

Typewriters (Portable & Standard) Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators Portables with Hindi Keyboard from £29.

The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.

Contact Sole Distributors:

PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED
(Olivetti Division)

212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.

Phones: 20292, 23280, 28464.

Telegrams: PINYON.

For ALL your Stationery Requirements contact Our Wholesale & Retail Stationery Dept.

Things In General

Task Before Asian Nationalism

Addressing the American Academy of Political and Social Science at Philadelphia on April 19 Mr. B. R. Sen, Indian Ambassador to USA, said that Asia was watching the attitude of Western countries towards the South African Government's policy of racial discrimination.

Mr. Sen said that in the wake of political freedom it was natural for Asian people to feel strongly on the question of equality.

"There can be neither peace nor progress in the world," Mr. Sen said, "if the extension of human liberties in one sphere is counter-balanced by their eclipse in another."

"There is no danger from the nationalism in Asia." He continued, "That some colonial powers still see danger in Asian nationalism is because they will not read clear the writing on wall. The danger which affects the whole world today is to be found in South Africa where fanatic racialism is trying to crush the elementary rights and liberties of man." He added, "Everybody is anxious to know how the great democracies of the west, nurtured on the principles of the American and French revolutions, are going to throw their weights in the solution of this momentous question."

The present role of nationalism in Asia, Mr. Sen continued, was "dynamic and creative in the best sense of the term; to set right the wrongs of centuries of the predatory European nationalism, to catch up with the technological progress, the fruits of which form the basis of life in west."

Kashmir

"Once the Constituent Assembly ratifies Kashmir's accession to India it will be a final word on the subject and be binding for ever because Kashmir will not be acceding to the Government but to the people India," said Mr. G. M. Sadiq, President of the Constituent Assembly of Kashmir in an interview to the United Press of India in New Delhi on April 14.

He said that Kashmir had three courses open to her — to remain with India or Pakistan or be independent. The question of independent Kashmir was ruled out because Mr. Sadiq said, "under the circumstances when we are not in a position

to defend that independence for ourselves it will be futile; in fact it will be dangerous to say that Kashmir should be independent."

As regards the question of accession to Pakistan he said, "We have to see if the objective for which we fought could be saved and realized after our association with Pakistan. We find that Pakistan is actually left barren of political thoughts; there is no movement there which can be called a democratic living movement."

On the other hand he said, "In India we find a gigantic movement not only of the Congress but of other progressive forces and in that atmosphere the new Kashmir movement cannot only be sustained but also strengthened."

Elected Vice-President Of Indian Republic

Sir Sarvapalli Radhakrishnan, until recently Ambassador in Moscow, has been elected first vice-president of the Indian Republic.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

India News In Brief

India will support the Arab-Asian move to take the Tunisian question to the United Nations General Assembly in October or if possible at a special session of the Assembly earlier. It may be recalled that the Government of India soon after the receipt of information of the detention of the Tunisian Ministers and the declaration of martial law in that country had expressed its grave concern to the French Government over the development in that country.

Over 2000 constructive workers who attended the all India Sarvodaya conference near Banaras have pledged themselves to collect 2.5 million acres of land all over India within the next two years for Acharya Vinoba Bhave's "Bhoodan Yagna" (land gift campaign). The conference concluded on April 15 after a three-day session.

The Maharaja of Banaras Vibhuti Narain Singh has donated 7576 acres of land towards the "Bhoodan Yagna" started by Acharya Vinoba Bhave. The total of land gift towards the "Bhoodan Yagna" in Uttar Pradesh now is over 100,000 acres.

Chief Minister of Bombay Mr. B. G. Kher has said that the State Government spent Rs. 120 million on education in 1951-52. Of this Rs.80 million have been spent on primary education alone. Mr. Kher said that 4 million children in the state, were going to school at present as compared with 1.8 million in 1946.

A Special board with the Maharaj of Mysore as the Chairman has been set up to devise methods for the preservation of wild life in the country through co-ordinated legislative and other measures. The board can declare certain species of animals as protected and prevent their indiscriminate killing. Also it will sponsor the creation of national parks, sanctuaries and zoological gardens and prevent cruelty to birds.

Thanks

Mr. E. M. Moola, Director of Messrs M. M. Amod & Co., (Pty) Ltd, Ladysmith is back from the Cape Tour. He sincerely thanks the Booley Family of Capetown, Mr. Ahmed Bhattay of Port Elizabeth and Mr. Casoojee of East London for the very kind hospitality extended during his stay.

Messrs A. M. Bhaflay and Yakub, jr. hon. Secretaries of the Muslim Educational Trust, Port Elizabeth, wish to express their deep thanks to all friends and will-wishers for the generous hospitality and donations

they had received from them during their tour, and fruit that the same kindness and assistance will be rendered to them from the places they have yet to visit.

Obituary

The death after a long illness took place on Sunday night of Mr. Chhotu Jina, eldest brother and a director of the firm Messrs Jina Bros. of Amazimtoti, and Durbab. The body was cremated at the Cato Manor Crematorium on Monday morning in the presence of a large number of friends and relatives of the deceased. Mr. Maneklal Bhoola, director of Messrs Harilal Maneklal while paying a tribute to the deceased gave a donation of £25 to the Crematorium Committee.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 12/6

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

SOAP



The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

Phone
Day 24169

Phone
Night 83549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewan and 'Prime' Ministers With Portraits)	7	6	MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life), —By various writers	5	0
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6	LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	18	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	15	0	PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0			
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0			
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol II.—M. K. Gandhi	12	6
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	6
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
SELECTIONS FROM GANDHI—Nimrar Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	8	0
GLEANINGS—Mira	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	8	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	8	8
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	8	6
POEMS—Ramdas	1	7
THE SCEPTERED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
THE U.K.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	9	0
RUSKIN—UNTO THIS LAST—M. K. Gandhi	1	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	4	6
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,' P. Bag, Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	5	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના ઉત્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પરતક ૫૦ મું—અંક ૧૭

શુક્રવાર તા. ૨ મે, ૧૯૫૨.

શુક્ર નકલ પેના. ૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨ મે, ૧૯૫૨.

વર્તમાન પરિસ્થિતિ

સાઉથ આફ્રીકા આજે એક જ્વાળામુખી પર બેઠેલા દેશ જેવો છે. એ ક્યારે ફ્રાંટરો એ કહેવું મુશ્કેલ છે. સામ્યવાદી ઓપર આરોપ મુકવામાં આવે છે કે તેઓ તંકલીફો ઉભી કરનારા છે. પરંતુ નેશનલીસ્ટોએ તો એ બાબતમાં સામ્યવાદીઓને કયાંય આંટી દીધા છે. તેઓએ આ દેશમાં તંકલીફોની પરંપરા ઉભી કરેલી છે. બીન-ગોરાઓ હાલની સરકારે પસાર કરેલા એપાર્ટહેડના અને તેઓપર પ્રતિબંધો મુકનારા બીજા અનેક કાયદાઓ સામે ઉશ્કેરાયા છે અને તેની સામે સામુદાયિક લડત કરવાની મોટા પાયા પર તર્ફયારી ઓ કરી રહ્યા છે હવે અંગ્રેજો અને ઉપધવાદી આફ્રીકાનરો વચ્ચે સાઉથ આફ્રીકાના બંધારણ વિશે તકરાર ઉભી થઈ છે. રંગ વર્ણો મતાધીકારીઓને જુદું પ્રતિનિધિત્વ આપનારો સેપરેટ રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ વોટર્સ એક્ટ પસાર થયો, અપીલેટ કોર્ટ એ કાયદાને નકામે કરાવનારો ચુકાદો આપ્યો અને નેશનલીસ્ટો પાલો મેન્ટે પસાર કરેલા કાયદાપર કોર્ટોની હકુમત હુર કરનાર બીજા દાખલ કરી એ ચુકાદાની અવગણના કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યાં છે, એ પરથી એ તકરાર ઉભી થઈ છે. સાઉથ આફ્રીકા એક્ટ કે જેની સિદ્ધાંતની કલમો બીન-ગોરાઓના મતાધિકારના હકો અને અંગ્રેજોના ભાષાના અને અન્ય હકો સુરક્ષિત રહેવાની બાંહેધરી આપનારી છે તે જોખમમાં આવી પડેલો છે. નેશનલીસ્ટો મક્કમ છે. તેઓની એક માત્ર ચિંતા પોતાની સ્થિતિ સલામત કરવાની છે અને તેમ કરતાં

તેઓ સાઉથ આફ્રીકાનું બંધારણ અને જે કંઈ પણ તેઓની આડે આવે તે સઘળું ફેંકી દેવા તર્ફયાર છે. તેઓ સંપૂર્ણ બેહુકમી ચલાવવા માંગે છે. જેમ સામ્યવાદીઓને ગમે તે સાધનો વડે પોતાનો હેતુ સાધવા સિવાય બીજા કશા સિદ્ધાંતો નથી તેવી જ રીતે નેશનલીસ્ટોને પણ ગમે તે સાધનો વડે પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરવા સિવાય બીજા કશા સિદ્ધાંતો નથી. તફાવત માત્ર એટલો જ છે કે નેશનલીસ્ટો સત્તામાં છે જ્યારે સામ્યવાદીઓ સત્તામાં નથી. આ દેશમાં લોકશાસન જેથી વસ્તુ છે જ નહિ બે ગોરી પ્રજાઓ પોતાના કરતાં ચાર ગણી મતાધિકાર વગરની બીન-ગોરી પ્રજાપર શાસ્ય ચલાવી રહી છે ત્યાં હોઈ શકે પણ કેમ? હા, ગોરાને માટે લોકશાસન છે અને તે પણ નેશનલીસ્ટોની વલણથી હવે ઘણું જ જોખમમાં આવી પડેલું છે. હવે સવાલ એ આવી રહ્યો છે કે ગોરાનું લોકશાસન હસ્તિ ધરાવશે કે શુ'ડાશાહી હસ્તિમાં આવશે. એ બેમાં બહુ તફાવત નથી. વિશાળ બીન-ગોરી પ્રજા આ સઘળો ખેલ મોનપણે નિહાળી રહી છે.

બીન-ગોરાઓને બેસાડવામાં આવી રહેલા દાખલો

અમે અનેક વાર કહી ચુક્યા છીએ કે આપણું યુરોપીયનો પાસેથી ઘણું શીખવાનું છે. અમે એ પણ કહી ગયા છીએ કે આપણે તેઓના દુર્ચ્છો અટકાવ કરવા નહિ બેઈએ પરંતુ સહજીએ અટકાવ કરવા બેઈએ. આ સુધાર આજે ખાસ કરી બાર દેવાની જરૂર છે. સરકાર તરફથી તેઓપર થઈ રહેલા અન્યાયો સામે બીન-ગોરાઓને પોતાના રોષ ઠાલવવાનું સંપૂર્ણ વાજબી

પણું છે. પરંતુ બંને ગોરી પ્રજાઓ એક બીજાની સામે ઠાલવી રહ્યા છે તેમ તેનાથી નજર થઈ શકે. બંને પ્રજાઓ તરફથી વાપરવામાં આવેલી ભાષા અનુકરણીય નજ ગણાય. બંને વચ્ચે તફાવત માત્ર પ્રમાણનો જ છે. રટેલનબોશમાં તો તેઓ મારા મારીપર પણ ઉતર્યાં અને એકની પાસે ઘોડાનો આચુક પણ હોવાનું જણાયું પ્રધાન મંડળના એક જ્વાળાદાર પ્રધાન મી. રૂઝવેલ્ટે બેહાનીસબર્ગમાં ભાષણ કરતાં એક અંગ્રેજી 'પરના તંત્રીએ અસભ્ય બાષા વાપરેલી હોવાની ફરિયાદ કરી અને જણાવ્યું કે હુત કાળમાં એવા યુવા માટે તંત્રીઓને આચુકનો માર મળ્યો છે. એટલે તેમણે આડકતરી રીતે એમ સુચવ્યું કે ઉકલ તંત્રીને વિષે પણ તેવું થવું બેઈએ. મી. રૂઝવેલ્ટના વર્તનમાં અને જેનની સામે તેમણે ફરિયાદ કરી છે તે તંત્રીના વર્તનમાં બહુ તફાવત બેવામાં આવતો નથી.

બીન-ગોરાઓને ચેતવણી

બીન-ગોરાઓને અમે ચેતવીએ છીએ કે તેઓની સામે ગમે તેટલું આકર્ષણ પડેલું હોય તો પણ બંને ગોરી પ્રજાઓ તરફથી બેસાડવામાં આવી રહેલા આ દાખલાનું તેઓએ અનુકરણ નહિ જ કરવું બેઈએ. તેઓની લડત સત્ય અને અર્હાંસાના સિદ્ધાંતોપર રચાયેલી છે એ જો તેઓના દાવો ખરો જ હોય તો તેઓનાથી તેમ કરી જ નહિ શકાય. બંને ગોરી પ્રજાઓ વચ્ચેની પ્રસ્તુત લડાઈમાં સત્ય ડોની ગણવું છે એ કહેવું મુશ્કેલ છે. નેશનલીસ્ટોએ તો પોતાની સ્થિતિ નિશંકપણે સ્પષ્ટ કરેલી છે કે આ દેશને તેઓ ગોરાનો દેશ કરવા માંગે છે અને બીન-ગોરી પ્રજાને દરજ્જે તેમાં ચુલાઓનો જ રહેશે. બીજા પ્રજાએ પોતાની સ્થિતિ સ્પષ્ટ નથી કરી. આથી બીન-ગોરાઓને જો એ

બંને પ્રજાઓમાંથી કોઈનો પણ પક્ષ લેવો હોય તો પણ કોનો લેવો એ સમજાતું નથી. જો કે બેમાંથી એકે પ્રજાએ હાલ તો બીન-ગોરાઓની નૈતિક સલાતુ જીતીપર પણ મદાર ગાંધેલો નથી. પરંતુ બીન-ગોરાઓને સત્યનો પક્ષ લેવાની સ્વાભાવિક ઈચ્છા થાય જ.

અમુક વસ્તુઓ સ્પષ્ટ છે અને તે કદી જુલાવી નહિ બેઈએ : (૧) સાઉથ આફ્રીકા ગોરાનો દેશ કદી હતો નહિ, નથી અને કદી થવાનો નથી; (૨) કોઈ પણ સારી સરકાર તરફથી થતા કાયદા બતી કે વળાં આધારે ભેદ પાડનારા નજ હોઈ શકે; (૩) સઘળા કાયદા ઈશ્વરના નૈતિક કાયદાપર રચાયેલા હોવા બેઈએ; (૪) કોઈ પણ કાયદા માનવ ગૌરવનું અપમાન કરનારા નહિ હોવા બેઈએ; (૫) જેઓ આ સઘળી વસ્તુઓને માટે સભ્યતાથી પોતાની ભતપર સ્વેચ્છાએ કંઈ ઉઠાવી લડતા હોય તેઓને અળવળીયા ગણી કાઢવામાં આવવા નહિ બેઈએ પરંતુ સુધારકો ગણવામાં આવવા બેઈએ અને એ રીતે તેઓને કોઈ પણ કોમને અને કોઈ પણ દેશને સુધી રૂપ ગણવામાં આવવા બેઈએ.

નોંધ

પાર્લામેન્ટની હકુમતનું બીજા પાલોમન્ટે પસાર કરેલા કાયદા સામે અપીલ કરવાને છેપટની સૌથી વરિષ્ઠ અદાલત તરીકે પાર્લામેન્ટની હાઇ કોર્ટ સ્થાપનારે બીજા પાલોમન્ટે સમજ સ્વૂ કરવામાં આવ્યું છે. એ બાદ જો પસાર થશે, અને થશે તો સાઉથ આફ્રીકાના બંધારણનો અંત આવેલો ગણાયો અને કોર્ટને પાર્લામેન્ટ પસાર કરેલા કાયદાઓપર ચુકાદો આપવાની કામી સત્તા નહિ રહે બેહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' લખે છે કે આ બીજા કાયદાપોથીએ ચરો 'સુખ સાઉથ આફ્રીકા એક રાજકીય પત્રની

કુમત હેળવ મુકાબ જરી, જે પક્ષ પોતાની સત્તાના મુળ ઉઠાં કાલવામાં ક્યુંં ખાકી નહિ રાખે.

કાયદાના પ્રોદેસરે વખોડી કહિલું ખીલ

કેપટાઉનની મુનીવર્સીટીમાં કાયદાના એક પ્રોદેસર પ્રોદેસર મેઇનાટ' જે સીલીસ રાઇટસ લીગના પ્રમુખ છે તેમજે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે પાર્લામેન્ટની હાઇ કોર્ટનું ખીલ એવી કહેવાતી અદાલત ઉભી કરનાઈ છે કે જેનો હેતુ બંધારણને ઊપાધી દેવાનો છે. અગ્નિતન, રચાપિત થયેલા બંધારણસરના દેખાવર તે કુમતે કરનાઈ છે. સૌથી વરિષ્ઠ અદાલત તરફથી આવવામાં આવેલા મુકાદાની જગ્યાએ ધારાસભા, જે એક નામનીજ અદાલત ગણાયે, તેના તરફથી મુકાદાં અપાયે. પાર્લામેન્ટ જે સઘળી રીતે એક રાજકીય સંસ્થા ગણાય તે પોતા ના કરેલા કાયદાનો છેવટનો મુકાદાં અપાયે એક નિષ્પક્ષપાત અદાલતનું સ્થાન જે એવા લોકો તરફથી લેવાયે છે જેઓમાંના મોટા ભાગના ન્યાય આવવાને સર્વથા નાલાયક છે તે આ દેશને માટે ખરેજ ખુરો દહાડાં મેરેડાં મણાયે.

ક્રીટનના અખબારે ડો. મલાનની કરેલી સખત ટીકા ખોટનનું કનગરવેટીવ અખબાર 'ડેલી ટેલીગ્રાફ' મુનીવન સરકારની રાજ નીતીની ટીકા કરતાં લખે છે કે "ટાલ્યું કમાનોને જે કાંદેસર સરકાર સામે લડવા દેવામાં નહિ આવે તે તે ડો. મલાનનો રોકકાપદે માખેને અનુસરશે." વધુમાં તે લખે છે કે, "બંધારણ સર સ્થાપ્તિથી સરકારનાં કાયોને ગેરકાયદે ની ઉપમા આવવી એ સખત લાખા મળાય પરંતુ મલાનના અમલના પક્ષ માં જે તે દલીલ કરવામાં આવતી હોય છતાં દખીકતમાં તેનો કાયદેસર કે નૈતિક દ્રષ્ટિએ કચો જવાવ યજ રહે તેમ નથી એવા નિર્ણય પર આવ્યા વગર છુટકા નથી." વધુમાં તે જણાવે છે કે, "સાઉથ આફ્રીકાની રાજનીતી થી જેઓ પુરતા વાકેફ નથી તેઓને સ્વાભાવિક શંકા થવા સંબવ છે કે એક પચાસ દરનર જેટલા લોકોના મતાધિકારમાં હેરફાર કરવામાં આવે તેમાં આખો દેશ કેમ મળભળા ઉભેા છે. તેનો ખુલાસો એ છે કે બંધારણ ની સિદ્ધાંતની કલમોના જેમ એ લોકો ના મતાધિકારને વિને વાદેધરી આવ વમાં આવી છે તેવીજ રીતે અજેજ અને આફ્રીકાન્સ ભાષાઓની સખાનતા જળવવાની પશુ ખાંત્રી આવવામાં ખાવી છે. અને જે એકોનો બંજ થાય તે પીહને પશુ એજ રીતે બંજ થાય. એટલે મુનાઇટ પાર્ટી અને તેના સાર્થીઓ કેવળ રંજવણી લોકોના મતાધિકાર માંજ નથી લડી રજ

પરંતુ ખુદ પોતાના ભવિષ્યના દરજ્જા ને માટે લડી રજા છે."

હીટલરશાહી થી. પી. એસ. જેથી જેમજે "ટીર ની ઝોફ કહર" "એપાર્ટહેડ" અને "ધી રજમ ફેર ફ્રીડમ" એ ત્રણ પુસ્તકો આ દેશના દ્વિદાં સવાહવર લખ્યાં છે તેમાંનું છેલ્લું પુસ્તક જે દોઈમાં જણાવ બહાર પડ્યું હતું તેની જ સી નકલ ગયા વર્ષમાં નવેમ્બરમાં મુનીવનમાં ડાવી હતી. કલીવરિંગ એજન્ટે તે ડીસેમ્બર તા. ૪ થીના કહી વર કરી હતી અને ડીસેમ્બર તા. ૧૩ થીના કમ્મન્સ ખાતાએ ચાર પુસ્તકો તપાસ માટે લખ લીધાં હતાં. થા. પી.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને મળેલો સદેશો

શ્રી મણીલાલ ગાંધીને દોઈ તેમજ અન્ય સ્વયંસેવકો મળેલા સદેશાઓમાં એક નીચે પ્રમાણેનો જણવાવેજ છે :

કોડાઇકનાલ આશ્રમ

કોડાઇકનાલ આશ્રમ દક્ષિણ દોઈમાં આવેલું છે. એ આશ્રમના સંચાલકો મહાત્મા ગાંધીજીના મુરત અનુયાયીઓ છે. તેમાં ગાંધીજી, દોઈદાઓ, ચિના એ વીગેરે સઘળાં જાતીના લોકો છે. એ આશ્રમના મુખી શ્રી. રાજે રીચર્ડ ખરિષ્ટાન, જેઓ એક અમેરીકન છે છતાં ખીલકુલ દ્વિદીની જેમ રહે છે અને સહકુટુંબ મામ મુધારાનું મુદર કાર્ય કરી રજા છે તેમના તરફથી આશ્રમ તરફીઓની સુકીઓ સાથેનો પ્રમખયો સદેશો આવ્યો છે જે નીચે પ્રમાણે છે :

પ્રિય મીત્રો,—અમે કોડાઇકનાલના નિવાસીઓની યાંતી સેનાના સખ્તો, સાઉથ આફ્રીકાની સરકારની હાલની જાતીજેદની નીતીને તેાડી પાડવા તમે જે અધિકસક લડત અલાવી રજા છે તેને અમે હાર્દીક સહાનુજુતી આપીએ છીએ. આ સવાલ પ્રયે તમારી વલજુ જેટલે દરજ્જે રાખપિતા એ નિર્દેશોલા ધોરણ પર રચાયેલી છે તેટલે દરજ્જે અમે તમારા અડગ ઉસાહને અમારું શીખ નવાવીએ છીએ અને આત નમ્રતાથી તમારી સાથે પ્રાર્થીએ છીએ કે તમારી સખેનત ધંધર સઘન કરે ધંધર નમ અને પીડાએલા પર દમ્બેશ નંબર રાખે છે અને આ મહાન કસોટીની યડીએ તે તમને નહિ તને.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર જે કે વધીજ જ શોચનીય વજજુ લખ રહેલી છે જે ખીન-જોરાઓના હિતોને હરકત કરનારી છે છતાં અમે આશા રાખીએ છીએ કે અમુક થાય તે પહેલાં તેને શુદ્ધિ આપશે. આની માત્ર ધંધરના સંતાન યે. સદ્ગુણને તેઓને વારસો મળેલો છે અને તેથી અમે સખજીએ

એસ. જેથી તરફથી જણાવવામાં આવે છે કે કેપટાઉન અને પ્રીટોરિયામાં તપાસ કરવામાં આવતાં કથી હાઇ મળતી હતી. એ પુસ્તકો સર કરને હરતક પડેલાં છે. તે છુટાં કરવામાં પજ નથી આવતાં તે એ પુસ્તકને મુનીવનમાં જાલિન કરવામાં આવ્યું છે કે કેમ એ જણાવવામાં પશુ આવતું નથી. આ હીટલરશાહી નહિ તે ખીલ્યું યું? નાયબ-રાષ્ટ્રપતિ સર સર્વપલ્લી રાધાંધરજીન જેઓ મેરકો ખાતે દોઈના એકમી દવા તેમને બારતના નાયબ-રાષ્ટ્રપતિ મુદ્ટવા માં આવ્યા છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને મળેલો સદેશો

છીએ કે માજસ જુલને પાત છે પરંતુ સમા એ એમ્બ' છે.

અમે માતીએ ડોએ કે 'સાઉથ આફ્રીકામાં તમે પીડાએલા અને કમડા ચેલાઓને માટે લડવાના જે પગલાં લીધેલાં છે તેથી સમસ્ત જમતના લોકો ને સત્પને માન આવવાનું અને અસત ને ત્યાગ કરવાનું પ્રોસાહન મળશે. ધંધરની સદા તમારાપર ફજા રહેા. તમારા હાર્દીક મીત્રો.

- (સહીએ) : રાજે રીચર્ડ ખૈતાન (માંધીઆમ) (મુળવત યુ. એસ. એ.); અનાસકવી ષોમ (માંધીએ જીતા છને કરેલા અનુવાદ) ૧ ૧
 - સરવણનું જીવન અચીર ૧૨
 - રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન અચીર ૧૦
 - શાહુના તેવ રીવજો (જાપુના માજ પવના વિનોખાના પ્રખચનો) ૧ ૧
 - સરવણનું ભાષણો ૧૨
 - મારી જીવન કથા (નેહરુ) ૧૫
 - દીલ્હી ડાયરી (માંધી) ૧૦
 - ખરવનો વાદ (ખરધે બાર) ૧ ૧
 - હરવને માથાએ ૧
 - સરદારના ભાષણોના સંગ્રહ ૧૨
 - સહીરોનો સરિસ ૪
- આ આફ્રીકેથી મળેલો.

મરજુ આમાંગ્રીમટોલી અને ડરખનના જણીથી વેપારી મેસર્સ' ઝીજા લખચ' ના સૌથી મોટા માણ શ્રી. હેઝુ ઝીજા લાંખી મુદ્દતની મંદેશી બાદ ગયા રવી-વારની રાતે અવસાન પામ્યા. તેમની દહન ક્રીયા સોમવારે સવારે મીત્રો અને સમાં સંખધીઓની મોટી હાલવીમાં ડેરેનેવરના રમશાનમાં યજ હતી. એ સમયે સ્વખંસ્થને અજલ્લી આપતાં મેસર્સ' હરિલાલ માજુકલાવની રમશાન માલીક શ્રી. માજુકલાલે રમશાનના સંચાલકોને પા. રપનું દાન કમુ' હતું. સ્વખંસ્થના આત્માને ધંધર ચિર જાંતી બજે, અને સ્વખંસ્થના કુટુંબી જનોને યજેલી મહાન મોટામાં ધીરજ અને હોમત બજે.

મી. જે. આર. હાટ્ટેશન' ઇમીગ્રેશન ખાતાના માજ અમલ દાર મી. જે. આર. હાટ્ટેશન' જેઓ પોતાની સરકારી નેકરીપર થી ફરાખત યવા બાદ ઇમીગ્રેશનને લગતા ડેસાનું ખાનગી કામ કરના હતા. તેઓ કેટલીક મુદતથી ખીમારી ને લીધ અખ ન યજ મવા દતા. હવે તેઓ સાન થયા છે અને ઇમીગ્રેશનને લગતી ખાબનોને ખાન આવે છે. જેએને તેમની મુકા કાત લેવી હોય તેમને પ્રવેરેથી એપોલો-ટેન્કે કરીને તે જઇ શકશે. તેમનું ડીડેનાનું અ નંબર ૧૯૦૬૫ કમીશનર ટ્રીટ, જેહાનીસ બર્ગ. ફાન નંબર : ૨૩-૭૩૨૦ વરને દેાન : ૪૫-૪૫૩૯

—મીસીસ રૂબેલ્ટે બારતનો કીનારો છેડતાં પડેલાં જણાવ્યું હતું કે, બારતની જળાનું પ્રદરન અમેરીકામાં મેલવાય તે અમેરીકાની સંસ્કૃતીને સંપર્ક વધારી શકાય.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાશને માગે' (માંધીએ) ૨	
'હોઈ સ્વારાજ્ય' માંધીજીના હસ્ત લખીત ઇતખમાં અને એક ઇંગ્લીઝી હાઇપ ટેપી સાથે ૧૦	
આરોવ્યના આવી (માંધીએ) ૧	
અનાસકવી ષોમ (માંધીએ જીતા છને કરેલા અનુવાદ) ૧ ૧	
સરવણનું જીવન અચીર ૧૨	
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન અચીર ૧૦	
શાહુના તેવ રીવજો (જાપુના માજ પવના વિનોખાના પ્રખચનો) ૧ ૧	
સરવણનું ભાષણો ૧૨	
મારી જીવન કથા (નેહરુ) ૧૫	
દીલ્હી ડાયરી (માંધી) ૧૦	
ખરવનો વાદ (ખરધે બાર) ૧ ૧	
હરવને માથાએ ૧	
સરદારના ભાષણોના સંગ્રહ ૧૨	
સહીરોનો સરિસ ૪	

આ આફ્રીકેથી મળેલો. મરજુ આમાંગ્રીમટોલી અને ડરખનના જણીથી વેપારી મેસર્સ' ઝીજા લખચ' ના સૌથી મોટા માણ શ્રી. હેઝુ ઝીજા લાંખી મુદ્દતની મંદેશી બાદ ગયા રવી-વારની રાતે અવસાન પામ્યા. તેમની દહન ક્રીયા સોમવારે સવારે મીત્રો અને સમાં સંખધીઓની મોટી હાલવીમાં ડેરેનેવરના રમશાનમાં યજ હતી. એ સમયે સ્વખંસ્થને અજલ્લી આપતાં મેસર્સ' હરિલાલ માજુકલાવની રમશાન માલીક શ્રી. માજુકલાલે રમશાનના સંચાલકોને પા. રપનું દાન કમુ' હતું. સ્વખંસ્થના આત્માને ધંધર ચિર જાંતી બજે, અને સ્વખંસ્થના કુટુંબી જનોને યજેલી મહાન મોટામાં ધીરજ અને હોમત બજે.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 17—VOL.—L.

FRIDAY, 2ND MAY, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE.

NO MEETING GROUND BETWEEN TRUTH AND UNTRUTH

(L. W. Ritch)

MAHATMA GANDHI was great because he was a philosopher in the truest fullest sense. He was both a lover of Wisdom and a Wise Lover.

His love was all embracing; all comprehending; all compassionate. Indeed, the secret of the tremendous influence he exercised was that his personality radiated what was at once an immeasurable impersonal love of all beings and an equally deep compassion that comes only to those of spiritual insight and understanding.

Gandhiji answered "The Gita's" definition of "a Yogi well-perfected" because, in the words of "The Song" he "saw everywhere" taught by his own sim'litude, one Life, one Essence, in the Evil and the Good."

He perceived the Unity behind all Nature's diversity. Recognised "the same One Self in all the selves, and all the selves in that same One Self contained." Which recognition, we are taught, is the Hall Mark of wisdom,

Unhappily, wisdom so interpreted, makes but scant appeal as compared with that of worldly success—money, pleasure, place and power. And that is so, chiefly, because this earth-life of ours is seen out of focus and not in its proper perspective.

The temporary personalities through which the soul slowly and laboriously wins to self-knowledge, to self-realisation, are mistaken for the man's real self, and only such things as are cognisable by the senses are thought to be real; whereas, of course, the truth is exactly the opposite, the other way about.

God is Love, we are told. Likewise, that "Self-knowledge is of Loving Deeds the Child." Also, that "He prayeth best who loveth best."

All of which, if true, furnishes an explanation as to why a realisation of The Kingdom on earth, which, of course includes the

Brotherhood of Mankind, is still so remote and shadowy.

For Love, like Truth, are words that stand for and express spiritual verities or, perhaps more correctly, that ultimate substantial Reality of Realities some men call God.

"The unreal hath no being, The "Real never ceases to be," teaches "The Gita." And adds, "The truth concerning both is known to the Seers of the Essence of Things"

That "seership" is possible for all men because deep-seated in the heart of each dwells a spark of Highest Divinity which is the One All-Self, (the Self that while All-Transcending is All-Immanent and which All-Self man may become—may grow to be—by abandoning attachment to the unrealities which deceive and enslave him and identifying himself with that Wholeness in which all live, move and have being; the Unity that is the common denominator of all the manynesses.

The wise and saintly author of "At the Feet of the Master" classifies men into two kinds: Those who know, and those who do not know.

In Chapter XVI of "The Song" Sri Krishna distinguishes all men as either "divine" or "undivine."

After setting out the virtues which characterise the "divine," Mahaveed proceeds to describe the vices characteristic of the "undivine." Among the latter are Deceitfulness and arrogance

and pride,
Quickness to anger, harsh
and evil speech,
And ignorance to its own
darkness blind."

Which, especially the last line, we find reinforced by reference to "The Light of Asia"

"What lets? Brothers! The
Darkness lets! which breeds
"Ignorance, maged whereby
ye take these shows
For true, and thirst to have,
and having cling

To lusts which work your
woes."

It is this "clinging to lusts which work your woes, and the reluctance to abandon the heresy of separateness, which constitute some of the most serious obstacles to the establishment of The Kingdom on earth and the realisation of the Brotherhood of Mankind. And, the world's woes must continue to afflict us from generation to generation until, at long last,

we decisively and finally dispel this great illusion from our minds, and take the better road.

There can be no compromise between Truth and Untruth; between the Real and the Unreal. As has so often been reiterated, the Self of Matter and the Self of Spirit can never meet. One of the twain must disappear.

Each of us must decide for himself which of the twain shall prevail.

APPEAL TO DR. MALAN TO ABANDON RACIAL POLICY

WORLD is an organisation in New York, of American youth interested in Civil liberties, international affairs and world government: The National Executive Committee of World has addressed the following letter to Prime Minister Dr. Malan,:

Dear Sir:

The National Executive Committee of World has adopted a resolution urging the Government of the Union of South Africa to accept the decision of the South African Supreme Court and to cease its policies of racial discrimination.

World is convinced that the peaceful world, which we know all South Africans want with all their hearts, can never be secured until each individual man has guaranteed freedom from laws which discriminate against him on the grounds of color, religion, political beliefs, etc.

We hope that the South African government will not act under the stimulus of the immediate emotional situation but will, in calmer deliberation, realize that the peace of the world is threatened if more and more countries try to oppress national minorities or divergent groups in these ways.

It is in this connection — because our peace and security is in part threatened by violent action against liberty in any part of the world — that we of another nation feel justified in addressing our petition to you as the elected representative of your nation.

Peaceful settlement of differences within one nation lead concrete support to the efforts of the world community to reconcile its differences, too.

On behalf of our membership, the National Executive Committee urges you to reconsider your present policies on these matters and to seize this opportunity to lead the entire South African nation into a period of peaceful relations among all national groups and harmony with all the world.

Most sincerely,

KENNETH R. KURTZ,
Chairman.

U.K. PAPER CRITICISES DR. MALAN

The Conservative "Daily Telegraph" said last Monday that if the Torch Commando were denied the use of legal methods it appeared to be ready to follow Dr. Malan into illegality. It conceded that "illegality" was a strong word to use when speaking of the actions of any properly constituted Government, but it added "one cannot avoid the conclusion that the latest manoeuvres of Malan's administration are in fact as unjustifiable legally and morally as the spurious arguments put forward in their defence would suggest." The "Telegraph" continued, "People who are unfamiliar with the atmosphere of South African politics may be rather mystified by the apparent fact that a proposal to alter the franchise of about 50,000 people could arouse a vast volume of bitter feeling. The answer, of course, is that the equality of the English and Afrikaans languages is guaranteed in exactly the same way, if one can be altered by a simple majority so can the other. Thus the United Party and their allies are fighting not merely for the rights of the Coloured voters, but for their own future satatus," —Sapa-Reuter.

Indian Opinion

FRIDAY, 2ND MAY, 1952

The Present Situation

SOUTH Africa seems to be sitting on a volcano. When there will be an eruption it is difficult to tell. We accuse the Communists of being trouble shooters but the Nationalists have excelled them beyond bounds. They have created trouble, trouble and nothing but trouble. The non-Europeans are agitated with all the apartheid and other restrictive laws passed by the present Government. They are making elaborate preparations for a mass campaign. Now there is trouble between the English-speaking and the extremist section of the Afrikaans-speaking people over South Africa's constitution. It has come about over the passing of the Separate Representation of Voters Act, the decision of the Appellate Court declaring that Act to be invalid and the attempt by the Nationalist Government to flout the decision by introducing a Bill for the removal of the jurisdiction of the Courts over Acts of Parliament. The validity of the South Africa Act with its entrenched clauses ensuring non-interference with the franchise rights of the non-Europeans and the language and other rights of the English-speaking people is in question. The Nationalists are adamant. Their only concern is to entrench their own position and in doing so they are prepared to overthrow the South African Constitution and everything that hinders them. They wish to assume absolute dictatorship. Just as the Communists have no other principles but to gain their ends by any means so have the Nationalists no other principles but to gain their ends by any means. The only difference is that

the Nationalists are in power and the Communists are not. There is no such thing as democracy in this country, nor can there ever be with the two White races ruling over four times their number of unfranchised or partially franchised non-Whites. Yes, there is democracy for the White man and that is very much in danger now owing to the attitude of the Nationalists. The question now is whether White democracy or mob rule shall prevail. There is hardly any difference between the two. The vast non-European population is just a silent spectator in this tussle.

Bad Example To Non-Europeans

We have often said that we have a great deal to learn from the Europeans. We have also said that we should not copy their vices but their virtues. This point needs to be stressed today more than ever. The non-Europeans have a justifiable cause to vent their wrath against the injustices perpetrated by the Government but they dare not do so in the manner the two White races are doing against one another. The language used by both is far from being worthy of emulation. The difference is only in degree. In Stellenbosch they resorted even to physical force. Someone was even armed with a horse whip! Mr. Strydom, a responsible Cabinet Minister, at a meeting in Johannesburg complained about undignified language used by an English newspaper editor and said that in the past editors were whipped for such offences. It was a hint that the editor he had complained against should be dealt with likewise. There was

not much difference between the behaviour of Mr. Strydom and that of the editor in question.

A Waning To Non-Europeans

We would warn the non-Europeans that notwithstanding the fact that there is strong temptation placed before them they should not try to imitate the example that is being set by the two White races in the present instance. They must not do so if they are sincere in their assertion that their struggle is based on the principles of truth and non-violence. It is difficult to say in the present fight between the two White races on which side truth is. The Nationalists of course have made their position clear beyond doubt that they are out to make this a White man's country where the status of the non-Whites will be that of "hewers of wood and drawers of water." The other

section has not made its position quite clear. The non-Europeans, even if they wish to take sides are therefore completely at a loss to know which side to take. Of course neither party is at present banking even on the moral sympathy and support of the non-Europeans. But the non-Europeans would certainly like to side where there is truth. There are certain things that are quite clear and should never be forgotten: (1) South Africa has never been, is not and never can be a White man's country; (2) laws enacted by any good Government cannot be based on the differentiation of one's colour or race; (3) all laws should be based on the Moral Law of God and therefore they should be just to all; (4) no laws should be such as to offend human dignity; (5) those who fight for these things in a dignified manner by self-imposed sufferings should not be dubbed as agitators but treated as reformists and as such an asset to any community and to any country.

NOTES

High Court Of Parliament Bill

A Bill to set up a High Court of Parliament as the final court of appeal on the laws which Parliament itself has passed, is before Parliament. If the Bill is passed, as there is little doubt that it will, it will mean an end of the South Africa Act as the valid Constitution of the Union, and the Courts will have no jurisdiction over the Acts of Parliament. "From the moment this Bill is on the statute book," *The Star*, (Johannesburg) writes, South Africa will be at the mercy of the political party that will stop at nothing to entrench its own power."

Law Professor Condemns Bill

The High Court of Parliament Bill creates a so-called court for the very purpose of circumventing the Constitution, Prof. B. Beinart, a Professor of Law at the University of Capetown, said in a statement on behalf of the Civil Rights League, of Capetown, of which he is chairman. "The proposal is a direct attack in the entrenched constitutional

rights of the individual," he said "The Bill purports to substitute for judgments properly given by the highest court in the land a 'judgment' by the Legislature—a court only in name. "Parliament, political in outlook and organization, is to have the final say on what the existing law is—above all, in cases where its own Acts are in dispute. "It would be a sad day, indeed, if the work of an impartial judiciary were taken over by a body, the majority of whose members are unqualified to dispense justice," says the statement.

Hitlerism

Mr. P. S. Joshi, author of "The Tyranny of Colour," "Apartheid" and "The Struggle for Equality" has had a mishap about his last book. The book was published in India and 600 copies had arrived in the Union last November. A clearing agent cleared them on December 4, and on December 13 Customs officials took four books away. Inquiries in Cape Town and Pretoria about the fate of the books have been fruitless. Mr. Joshi has no information as to

whether his book is banned or not in South Africa nor have" the books been returned to him.

The Rev. B. L. E. Sigamoney

The Rev. B. L. E. Sigamoney who had been on a four months' trip to England has returned to the Union on April 24 by the Athlone Castle. While in Eng-

land Mr. Sigamoney met influential people and also Mr. H. S. L. Polak, who always is happy to meet friends whom he knew in South Africa. Mr. Sigamoney tells us that people in England are watching with keen interest the developments in South Africa and our struggle against the Colour Bar Laws.

trade in the East, will thus depend on what India and Australia will say about it. The political future of the island is not merely a Malayan question and it will have to be tackled by the Commonwealth."

Discussing the elections in India Prof. Caltin said that Indian people had demonstrated Aristotle's maxim that democracy depended more on "com-

mon man's judgment than his literacy." Quoting Mrs. Roosevelt he said, "Even in advanced Western countries people are hesitant to walk a few blocks to vote. But some of Indian villagers trekked more than 25 miles of billy terrain and crossed turbulent streams to display a shrewd political judgment at the ballot box."

MESSAGE RECEIVED BY MR. MANILAL GANDHI

THE following was among the messages received by Mr. Manilal Gandhi from India and elsewhere:

Kodaikanal Ashram Fellows'ip

Dear Friend:

We the members of the Kodai-kanal Students' Peace Seminar do sympathetically support the non-violent struggle launched by you in an effort to break the present racial policy of the South African Government; in so far as your conduct towards this question has been on the lines laid down by the Father of the Nation, we bow our heads to your undaunted spirit and pray with you in all humility that Almighty God may crown your endeavours with success; for we know God watches over the meek and the humble and will not desert you at this hour of great need.

Though the South African Government is pursuing a most disturbing policy which is detrimental to the interests of the non-Europeans yet we hope that they will see light while there is still time. All men are the children of God. The mantle of goodness is thrown over them, and in accordance with this we shall remember that it is human to err, divine to forgive.

We believe that the steps you have taken to fight for the lowly and downtrodden in South Africa will serve as an impetus to people all over the world to honour what is true and right and denounce what is false and wrong.

May the richest blessings of the Eternal be yours,

Sincerely yours,

RALPH R. KEITHAN; Gandhi-grama and U.S.A.

M. CHOOKALINGUM Rinnad Dist.

K. GANDHI (South Travancore).

N. VISWANATHAN (Bengal), SOHOKKALINGUM (Tirupore Dist).

KALYAN KUMAR GHOSE (Bengal).

RANGANADHAN (Mysore State), V. N. DASSAPAN NAIR (Gandhi Gram and Travancore).

K. VAMANA AYA (Mysore State).

N. Y. GUENE (Wardha and Ohina).

VAYALKATHANAN (Ceylon), T. D. S. PAUL (Ex professor of Madras University).

H. GAULER (Madura).

R. DUDLEY (Madura and U.S.A.).

W. B. GRUNE (Wardha and U.S.A.)

LAVIANA D. HONEGGEN (Vellore and U.S.A.).

SPIRITUAL VALUES IN INDIA

MRS. ELEANOR ROOSEVELT said in New York on April 15 that she felt convinced that India was destined to play an important part in the evolution of democratic ideals in the world.

Mrs. Roosevelt was speaking on the impressions of her recent visit to India in the Community Church of New York. This was her first public speech since her return from India.

She said, "I came away from India with a feeling that we have a great deal to learn from her. Much of the dignity of the people of India as a whole came from their great spiritual heritage which in turn they gained from their religion. The ability to renounce worldly things for those spiritual is what made them great. In working for material things they are also working for spiritual values."

"I came away with a feeling that we must study some of their sense of values. Perhaps we have to read just some of our own

values. Just as there is a great deal we could offer them there is a great deal we could learn from them. In this respect it is a two-way street.

"There is a tremendous responsibility for India—but very hopeful one," Mrs. Roosevelt said, "India can help countries far more powerful than herself. She may do something for the whole world. In fact she has a role of great importance to play although she may not seem to be conscious of it."

She said that there was "not much to worry about that increased communist vote during the elections in India. She said that in early thirties in the USA a similar situation had confronted the American youth fresh out of universities but with little constructive opportunities for their talents. The Government of India were aware of the position, she said, and were moving in with remedial plans.

ROLE OF ASIA IN WORLD POLITICS

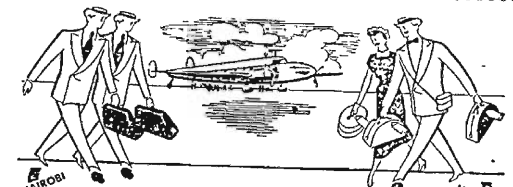
PROF. CALTIN, formerly of the Calcutta University, now on a lecture tour of East Asia said in Singapore on April 18 that the Indian freedom which raised the Asian prestige heralding the continent's "come back" in world politics after nearly 2,000 years.

Addressing the University students Prof. Caltin said, "India's decision to stay in the Commonwealth was one of the greatest decisions in the history of the 20th Century. India's federal set up which tolerates a number of indigenous cultural trends is becoming a model for multi-lingual societies elsewhere."

Prof. Caltin who has written a book on Mahatma Gandhi said that the Mahatma was "the greatest—ever nationalist the world has known.

"India is singularly fortunate in having had in Gandhiji not only a great nationalist and statesman but also a true and insistent internationalist deeply concerned with humanity as a whole."

Prof. Caltin said that he believed that India was beginning to realize her importance as a sea power in the Indian ocean. Her navy though still nucleus was efficient and alert. "The future of Singapore, the focal point in naval strategy and



VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylion" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments.

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique.

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full details from: I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

1708-1

THE PRESENT ISSUES

A EUROPEAN THINKS ALOUD

EARLY in the life of this parliament a Nationalist M.P. said: "What is at issue is two outlooks on life, fundamentally so divergent that a compromise is entirely unthinkable except on superficial matters." He thus exposed in all its nakedness the dilemma in our political life which has come to a head in the constitutional crisis. Two political traditions have met head on; and their supporters not only do not speak (literally) the same language, but do not use the stock words and phrases of political life — liberty, democracy, sovereignty, the will of the people — in the same sense.

One of these two traditions has seldom, if ever, honestly compromised, except on trivial points. It is dogmatic, even fanatical, combining a patriarchal conception of government and race relations with a strongly individualist social philosophy applicable only to those who share a narrow loyalty and a low degree of dermal pigmentation. Its historical roots and much of its present practice go back to the two centuries of religious wars which followed the European Reformation and to its Great Trek away from a society ruled by rational and liberal ideas, however imperfectly performed. It is based on race, but not supported by all that race. And we must honour those whose consciences are stronger than their ties of blood.

The other tradition is more mature and tolerant, usually open to compromise and moderation, sometimes too little inclined to stand up for right principles because it dislikes enthusiasm and distrusts zealots. It has, therefore, in this country been at a disadvantage against the more opinionated tradition. It has seldom been faced in the countries of its origin which questions which can only be answered yes or no. But on those few occasions its followers have known how to respond and the names of Sir Thomas More, Hampden, Washington and Lincoln should be a warning to those who issue such a challenge.

And it is such a challenge with which we are confronted to-day.

Because I belong to the second of these traditions and because I abhor the alternatives of making peace at the price of my honour and my freedom (and for myself, I must add "of my principles") or of resisting to the uttermost illegal and unconstitutional legislation, if necessary by force, I have carefully considered whether any sort of compromise is possible.

I admitted to myself that *often per cent.* of the electorate share my opinion that, so far from diminishing the non-European franchise, we should seek progressively to enlarge it. Honesty forced me to concede that, in so far as principles were at stake in the present crisis, it was only on the Nationalist side, whose supporters have converted the self-interest of the *volk* (as they see it) into the principle of the *baasskap*. I realised, further, that the fury with which the Nationalists attack the small Coloured vote was inspired more by hope of electoral advantage than by desire to enforce the principle; and that the zeal with which the United Party defended it was based upon fear of losing seats in the Cape. As concerns the two major parties, the dispute about the Coloured vote is one of interests, not of principles. The Nationalists correctly argue that the U.P. abandoned their principles when they agreed to the disfranchisement of the Cape Natives in 1936. I have not yet heard a U.P. speaker appeal to the principles which only J. H. Hofmeyr and Senator F. S. Malan defended at the time in parliament.

Granting, therefore, that in the matter of race relations three-quarters of the U.P. are Nationalist in principle, if not in practice, I was tempted to consider a compromise on the following lines: (1) that the Nationalists should individually and as a party pledge themselves to accept the Appeal Court judgement and to honour and maintain the Constitution unless and until it is constitutionally amended; (2) that a referendum be held in agreed terms (we don't want a repetition of the 1935 Peace Ballot or the recent Russian peace petitions with their suspiciously framed questions) to ascertain whether a majority of the electorate wishes the Coloureds to be put on a separate roll; (3) that, if the majority do so wish, the U.P. should agree to a new Bill in place of the present invalid Act, so that it may be passed by the constitutional two-thirds majority.

But reflection immediately showed how impossible such a compromise would be. Apart altogether from the improbability of Dr. Malan accepting it, of what value would his or any other Nationalist pledge be under (1)? After all that has been said and done in the last twelve months no one can ever again trust the political promise of a Nationalist. And Mr. Strydom has explicitly said that one generation or par-

liament cannot bind future generations or parliaments.

Secondly, just because the majority of the U.P. are so unsure of their principles on questions of race and colour it is imperative to take our stand now on a clear and unequivocal issue which is widely understood and approved. The reason for the entrenching of the Cape franchise and the language rights was that the National Convention recognised the wide divergence between the liberal south and the illiberal north and wished to ensure that no change should be made on these matters of fundamental importance by a bare numerical preponderance of one tradition over the other, unless a substantial section of the minority tradition also approved the reform. That is not the position today. It is idle for the Nationalists to offer to respect the Constitution if the U.P. will assist the passage of their Act. The whole purpose of the Constitution is to prevent such an Act until an overwhelming majority of the electorate (not a bare majority or even, as at present, an actual minority) agrees to it. We must, therefore, take our stand on the Constitution, the whole Constitution and nothing but the Constitution.

It may, of course, be that the determination of the Government to assert the judicial authority of a bare parliamentary majority (its legislative sovereignty has never been in doubt) in defiance of the Constitution and against the wishes of the majority of the people—against at least 55 per cent of the 1948 electorate (almost certainly many more today) and against the overwhelming majority of the whole population of the country—will destroy parliamentary government and the rule of law and plunge the country into chaos and civil strife. That remains to be seen and to be fought by all appropriate means at the proper time. Our present duty is to take our stand on the clearly defined issue of the Constitution

and to face resolutely and united the irrelevant clamour of the racialists and the "anti-imperialists" with their deliberately misleading appeals to men's baser emotions and distorted history. The issue is not Black versus White, nor British versus Boer, nor the Court versus Parliament; it is plainly and simply the Nationalists versus the Constitution.

If, while we stand together against these only too familiar contemporary forces, we can evolve among ourselves a general racial policy based upon the principles we profess to uphold, how much stronger our case will be! We should then transform our cause from a defensive against evil into a crusade for the right. This transformation is the task which the small liberal minority must set itself. Hard as it will be to overcome the fear, antipathy and apathy of the European majority, a Nationalist victory now would extinguish even our slenderest hopes. Our present fight is to preserve the possibility that right and reason will prevail. If we lose this battle, our defeat will be decisive. If we win, it will be only the beginning of a much longer and more important campaign.

It Is Said . . .

There are a set of malicious, prating prudent gossips, both male and female, who murder characters to kill time; and will rob a young fellow of his good name before he has years to know the value of it—SHERIDAN.

Society is now one polished horse formed of two mighty tribes, the bores and the bored!—BYRON.

The path of sorrow, and that path alone, leads to the land where sorrow is unknown; no traveller ever reached that blessed abode who found not thorns and briars in his road.—COWPER.

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically.

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars. Box 96, Durban.

NATIONALISTS ADAMENT

ADDRESSING a Nationalist Party meeting held last Monday night at the City Mall, Johannesburg, the Minister of Labour, Mr. B. J. Schoeman said never in South Africa's history, had English-speaking people had to fight for their rights, for recognition or equality. No Nationalist Government had ever endangered the rights of the English-speaking people.

The electors should have the sole right to say, through their representative in Parliament, what laws should be passed. A Government had to answer for its stewardship every five years, and the people could say then whether they were satisfied.

Mr. Strydom said that an attack on him in a leading article in the 'Rand Daily Mail' was couched in the language of a Billingsgate fish wife. The 'Rand Daily Mail' was not the only English newspaper using filthy language, but it took first prize in the campaign.

In the past, editors had been flogged for this sort of thing—for not observing the rules of decency.

Non-Europeans were being incited against Nationalist Europeans, but if the non-Europeans rose, they would rise against the English speaking people as well.

The Opposition were frightening the English-speaking people by saying that the Nationalists would deprive them of their language and political rights. The English need not fear. The Europeans had to stand together.

The agitators were guilty of a serious crime.

If the Nationalists wanted to deprive the English-speaking people of their rights, why should they not do so now? The Nation-

alists wanted to maintain the democratic rights of the people.

The courts should not become a pawn in the hands of the politicians, he said. The Nationalists wanted to ensure that the courts retained their right of applying the law. They should not be asked to declare laws passed by Parliament invalid.

The Government had to ensure the sovereignty of Parliament, thus safeguarding the will of the people.

The issue was whether the people would be satisfied with the appeal Court's recent decision. (Cries of "Never!") By that decision the Appeal Court had plunged the Courts into politics.

The people would be in a ridiculous situation if the Entrenched Clauses were to be valid and binding for ever. The European population had grown since the time of the National Convention, and a minority could not govern a majority.

The purpose of the present campaign was to undermine the Nationalist Government.

"Let the Opposition fight with all their might," said Mr. Strydom. "White South Africa will stand by us. We have the support of a large section of the English-speaking people. We shall pass this law to establish a High Court of Parliament."

Many threats were being made against the Government, but if the Opposition thought the Government would be intimidated they made a great mistake.

The struggle would be hard and bitter, but Nationalism would triumph, as in the past.

A motion of full confidence in the Government and of full support for the Nationalist Party in the next election was passed with acclamation.—Sapa.

hood. The fact that a number of Indians had recently sold their property to Europeans was not one on which the Minister could congratulate himself. Did the Minister have a real desire to be just to the Indians?

He did not believe the present Government had done more for the Coloured people than other Governments but it certainly tried to take away from them more than they were given.

Senator W. P. Bawden (U.P.) said there was uneasiness among members of all races in Natal because of the uncertainty regarding the way the Group Areas Act would be applied and how their property would be affected. Why must all development in Durban be held up until it was finally decided whether Cato Manor should become a European area?

The Indians were not opposed to the principle of zoning but they wanted the assurance that the land allocated to them was suitable for building purposes.

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Dönges, replying to the debate, said conflicting views had been expressed by the Opposition Senators on the Group Areas Act. The main objection to the application seemed to be the uncertainty that still remained. Cer-

tain facts, however, were retarding the application of the Act. To prevent injustices being done, there must not be too great a hurry to apply the Act.

The Minister said some Senators seemed to think that a final decision had already been taken on the future of Cato Manor. That was not so and the matter has not yet been before him officially.

Where a local authority failed to produce a suitable plan for the residential segregation of the different races in the area, a coordinating committee which could get together all interested bodies could work out such a plan.—Sapa.

Fountain Of Wisdom

*Since all that I can ever do for thee
Is to do nothing,*

*This my prayer must be:
That thou mayest never guess
Nor ever see*

*The pain
This nothing-done costs me*
—EARL OF LYTON.

*Life has such hard conditions
that every dear and precious gift,
every rare virtue, love, hope, joy,
benevolence, must sometimes be put
into the crucible to distil the one
elixir—patience.*

—GAIL HAMILTON.

U.P. SENATORS DEFEND INDIANS

THE Indians were good citizens and it was ridiculous to talk about getting rid of them, said Senator O. F. Clarkson (U.P.) last Monday when the Senate resumed the debate on the policy of the Minister of the Interior, Dr. T. E. Dönges.

Senator Clarkson said ever since 1936 there had been no penetration by Indians into European areas in Natal. The opposite had been the case. The Europeans had driven many Indians from land they had previously occupied.

He had always been opposed to Indian penetration, but there was only one way of solving the problem, The Minister must appoint a commission to

set aside areas for occupation by the Indians. So far as Durban was concerned, there was no other way of finding a solution. Durban had legal and moral obligations towards the Indians, but those obligations remained unfulfilled.

If the Minister accepted his suggestion he would have the full co-operation of the Indians, 95 per cent of whom wanted to live peacefully.

The Indians were good citizens, and it was ridiculous to talk about getting rid of them.

Senator Dr. E. H. Brookes (Natives' Rep.) said the majority of Europeans in Natal merely wanted to push the Indians out of their immediate neighbour-

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods,
"Usha" Sewing Machines, Etc.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Calbes "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
 - ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any-where in SOUTH AFRICA.

THE HOUSE OF



HOME MADE SWEETMEATS

અમે દરેક ભારતી મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
જદાર ગામના આઈરોને સંભાળથી તાકીદરૂં ધ્યાન આપીએ છીએ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets.)
Phone 24965 — DURBAN.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

CATO MANOR AND GROUP AREAS ACT

"THE dishonourable agreement which is being concluded between the Durban City Council and the Masani Government on the future of Cato Manor shows not only that the Indian and African people can have no faith in the assurances of the Durban Municipality but it also sharply emphasises the viewpoint that the Indian people have nothing to gain by co-operating with the authorities under the Group Areas Act," says a statement issued by the Natal Indian Congress.

"All the Council's past assurances on Cato Manor to the non-European people," adds the statement, "come to nought by its decision to agree to the Nationalist's demand that the proposed temporary African Housing Scheme and even Chesterville should eventually be zoned for European occupation."

"The Natal Indian Congress is totally opposed to this decision and it wishes to re-iterate that Congress only agreed to the expropriation of Indian-owned land in Cato Manor on condition that the Council guaranteed that this land would be used solely for permanent African housing. As this condition is not to be fulfilled Congress is strenuously opposed to any expropriation of Indian lands."

"The way in which the Minister of Native Affairs has acted in this matter has further justified the correctness of Congress policy of not co-operating with the authorities in any

shape or form. In setting aside racial zones under the Group Areas Act.

"The argument has been put forward by some that the Areas Act envisages that the people living in a particular area will have a say in determining the racial character of that area and for this purpose the Asiatic Land Tenure Board has been created. That the whole procedure under the Act is clearly illustrated by what happened on the question of Cato Manor.

"There was no question of a recommendation before the Land Tenure Board about the future of Cato Manor; there was no question of giving an opportunity to the Indian and the African population of Cato Manor to express their view points; there was no question of the Board hearing evidence impartially from all sources and then making a recommendation to the Minister. It was sufficient for the Minister to issue his ukase and for the all white Durban City Council to bow to it in order to seal the fate of Cato Manor as far as the authorities were concerned. The view point of the Indians of Cato Manor and of the Africans of Cato Manor and Chesterville are to be ignored."

"The Cato Manor incident is a challenge to both the Indian and the African people who must now unitedly wage a relentless struggle against the policy of apartheid embodied in the Group Areas Act seeking to uproot thousands of people from areas in which they have lived for generations."

defeat in a return match with Elijah Makeke. Harry Naidoo makes his first Professional debut against the seasoned Peter Devereaux of the Transvaal. The remaining three bouts are between Kid Coco and Fred Saane, Norman Tissong and Barry Vandayar, and Mike Edwards and Boston Kid.

Tennis

A new era in the Tennis world has taken shape when the Durban and District Indian Lawn Tennis Association come into existence. Much discussion and dissension has arisen on the question of zoning, with the result that we now have the Durban and District Indian Lawn Tennis Association and Maritzburg Indian Lawn Tennis Association, affiliated to the Natal Indian Tennis Association.

In view of the present zoning, very keen competition is anticipated.

The following officials were elected: Messrs E. H. Ismail, R. Sookdeo and M. I. Mathir as President, Secretary and Treasurer, respectively.

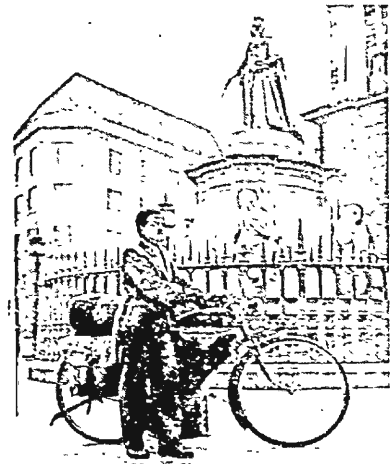
Natal Amateur Weight, Lifting and Physical Culture Association

The Natal Amateur Weight Lifting and Physical Culture Association will hold its Eighth Annual Championship of Natal at Currie's Fountain, on Sunday, 18th, May, 1952, when a very large crowd is anticipated. Many experienced competitors from all parts of our Province are expected to participate in this annual event.

Wedding

The Marriage took place on Monday of Mr. Ambegabathie, Second Son of Mr. and Mrs. P. R. Pather to Miss Rathamoney, daughter of Mr. and Mrs. V. V. Pillay, both of Durba, at the Shri Vathanatha Evisparer Temple, Umgeni Road. A large crowd of Indians representing all sections was present. After the ceremony speeches were made blessing the newly wedded couple and paying tribute to the services of Mr. P. R. Pather. Nearly a thousand people were served with lunch

INDIAN ROVER SCOUT ON ROUND-THE-WORLD CYCLE TOUR



25 year-old - Indian Rover Scout, Mateti Narasimhan, photographed with his round-the-world bicycle at the Queen Victoria Statue in front of St. Paul's Cathedral.

Passing through London on his 6-year, round-the world cycle tour, is 25-year-old Rover Scout, Mateti Narasimhan from Madras, India. He started the tour in 1950 and has visited Pakistan, Iraq, Turkey, Italy and most other Continental countries. In Italy he was presented with a power unit for his cycle, but on his arrival in this country the Customs charged him £5 on it, and he is not permitted to use it here because he has not a licence. He goes on to Scotland, Ireland and then to the U.S.A. Apart from studying the history and culture of the countries through which he passes, Narasimhan carries messages of greetings to Scout organisations throughout the world.

—INPRA.

Indian Sports Notes

By "RAJAH"

Soccer

Warwickshire defeat Stella 6-2.

A record crowd of 3000 was treated to some grand and exciting soccer match at Currie's Fountain over the week-end when Warwickshire defeated Stella their nearest rival 6-2.

This gave Warwickshire their second successive victory in two weeks since the opening of the soccer season, Stella making their first appearance for the season delighted the huge crowd with his all round superiority in the first half, but their defence lacked usual sparkle in the second half to give Warwickshire a runaway victory.

In the earlier game Rangers deserved a 2-1 win at the expense of Railway.

Golf

W. Ramnandhan with a net score of 64 led the field in the first round for the Bombata Memorial Trophy to be played over 36 holes. A. S. Madar was lying second two strokes behind.

The second round will be continued on Sunday, 4th May 1952.

Boxing

Title Fight At Currie's Fountain

The postponed title fight of Nat Moodley will now be staged on Saturday, 10th May 1952, when the same will meet the Young Jake-Kid Sweetie bout will be a flyweight Title fight. In the main support, bout over eight rounds Rocky Ramiah will avenge his last

ARYAN BENEVOLENT SOCIETY

SECRETARY'S ANNUAL REPORT

THE Secretary of the Aryan Benevolent Society in his report submitted to the thirty-eighth annual meeting of the Society states that after careful consideration of the Social Welfare Department's approach it was not found possible or practicable to "classify" the Aryan Benevolent Home run by the Society, and Annexes as a Home for Aged only but to continue its activities as in the past. This could be possible only when the State establishes suitable institutions for the various purposes. Our decision was duly forwarded to the Authorities and we must record our thanks to the Senior Social Welfare Officer of Pietermaritzburg for his recommendations to his Head Office in this matter.

Nurses

The Society must seek the aid of at least two nurses to attend to the old and infirm people at the Home to ensure proper care and attention and to avoid careless and crude method of nursing.

Women Workers

The time has come when Indian women workers should devote a little of their time in Social work particularly to care for the aged and the children.

Warm Clothing And Blankets

These are very urgently required and efforts should be made to obtain the same before the winter season sets in. The Society must purchase them even if it means incurring debts to obtain them. Ways and means must be devised to procure them.

Winter Heating

The necessity for installing heaters in the rooms to ensure comfort to the inmates is a pressing one. Also a refrigerator is urgently required to avoid wastage. I hope that some efforts will be made to procure these.

Shelter And Sheets

The Society must endeavour to build at least two shelters with comfortable seats for the inmates to use during hot days and inclement weather.

Kitchen

The kitchen also requires enlarging. Alterations should be effected or a separate kitchen be built as soon as funds are available.

Grants-In-Aid

The Social Welfare Department has forwarded its grant of £60 in one lump sum early in February this year as otherwise the Society would be in debt of over £50. A letter has been received since which informs that a fair amount may be expected as subsidy. In view of this promise, I have no comment to make.

Recreation

Nearly half the inmates are able to enjoy in the way of walking and doing a little gardening, cutting grass, picking up papers, watering plants etc., but the others are unable to do anything. The outing of inmates has not been made possible for want of conveyance. I hope something is done in this matter in the near future.

Orphanage

I regret to report that the Society has been unable to make a start with the building of the orphanage. Money is available for making a start and the public are eager to give us their support but the Council is holding up this project because of the lack of water-borne sewerage system in the area. The Society is contemplating the installation of a septic tank and a plan to this effect will be forwarded soon to

the Council for its approval. In the meantime our plan is held up in abeyance.

Concert

The Society is grateful to the 1st Pentriob Rover Crew for their kind help in arranging the concert at the City Hall for raising funds for us. The public's support for this worthy cause was very good and I am happy to say that the Society benefitted to the extent of nearly two hundred pounds from this concert less expenses.

Housing

Housing is another problem. We have a number of cases that have been brought to our notice but we do not know how to dispose of these cases unless a Social Centre is formed. In the meantime we are giving these cases temporary shelter.

Thanks

The Society is gratefully indebted to the various donors of cash and kind which have been recorded in the Society's books and our appreciation and thanks are due to the following:—Our Hon. Physician—Dr. M. R. Peters for periodical visits to the Home and prescribing Medicines free of charge; Mr. G. S. Maharaj for funeral undertakings at reduced rates; The S. A. Broadcasting Corporation for a free licence; Grey's Hospital for free medical attention as well as free hospitalisation; The collectors on Good Friday's day and those contributors; Mr. Rustomjee for the feasts on four occasions; The St. Paul's Mothers' Union for the yearly feast to the inmates; N. U. C. Reg for the donation of £150; Councillor Mr. Gathercole for his interest in the Society's work; The market Stall-holders and Greengrocers for free fruit and vegetables; The public for providing meals on wedding functions and also for frequent; To Woodlands Indian

High School Courtesy week for provisions etc. for nearly £30; The Howick Indian School and St. Anthony's School for provisions etc; Mr. P. K. Reddy for groceries and to all other donors who gave so liberally donated during the year and which are too numerous to mention.

A Mathematical Prodigy

Seven year old Krishan Kumar who came to Britain with his parents from New Delhi six months ago has baffled his headmaster with his genius as a human calculator, reports the P.T.I. The Headmaster of the Eastcliffe School, New Castle, Mr. G. D. Pearson said in an interview that while the rest of the class struggles over the problems set in mathematics Krishan just writes the answer down. Krishan Kumar who could scarcely speak English when he arrived in Britain now only knows about enough to understand problems. But for anyone of his age even an English boy speaking his own language to be able to tackle compound interest fractions, percentages and Algebra the way he does is extraordinary, Mr. Pearson commented. When Krishan took the school entrance examination he did not bother to write sums out. He just wrote answers straight down, the Headmaster said.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppc, Johannesburg.

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street, DURBAN.

નેશનલીસ્ટ સરકારના પ્રધાનો શું કહે છે

ગા. સોમવારે નેહાની સમર્પના સીટી હોલમાં મળેલી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની મીટિંગમાં મજબૂત ખાતાના પ્રધાન શ્રી. બી. જે. રમુમન અને જનની ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. ઇ. રૂપાવને બાધજો કબો હતો. શ્રી. બી. જે. રમુમને કહ્યું હતું કે ઓપોઝીશન બંધ રાખવે તેટલું હશે અને પાર્લામેન્ટની હાઇ કોર્ટ સ્થાપનાનો કાયદો પસાર કરીશુંજ. સરકારને ઘણી ધમકીઓ આપવામાં આવી રહી છે પરંતુ ઓપોઝીશનને એમ માનતા હોય કે સરકાર એથી ડરી જવાની છે તે તેઓ જુલ કરે છે. હાલત ઘણી કપરી થશે પરંતુ અતે નેશનલીસ્ટોને જ વિજય થશે કે જેમ ભૂતકાળમાં ચતો આવ્યો છે.

શ્રી. રમુમને કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાની આખી તવારીખમાં અંગ્રેજોને પોતાના હકોને માટે તેઓના હસ્તજા માટે કે સમાનતા માટે કદી હાલતું પડેલું નથી. કોઈ પણ નેશનલીસ્ટ સરકારે તેઓના હકોને ખસખસા નાખેલા નથી. કાયદા વગર પસાર કરેલા એ કહેવાતો પાર્લામેન્ટમાં પોતાના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા ચુટણી કરનારાઓનો અધિકાર છે. સરકારને દર પાંચ પાંચ વર્ષે પોતાના કામનો હિસાબ આપવો પડે છે અને લોકોને સંતોષ થયો છે કે નહિ એ તેઓએ એ વખતે જણાવવાનું હોય છે.

શ્રી. રૂપાવને 'રેન્ડે ડેલી મેલ' અને અંગ્રેજી અખબારો તરફથી તેમના પર થતા પ્રહારો અને તેમની સામે વાપરવામાં આવતી અસભ્ય ભાષાની દરિયાદ કરી અને કહ્યું કે ભૂતકાળમાં સમ્યતાના નીવડો નહિ જળવવા માટે તંત્રીઓને કટકા મારવામાં આવેલા છે.

તેમણે કહ્યું બીન-ગોરાઓને નેશનલીસ્ટો સામે બંધ કરશે તે અંગ્રેજો સામે પણ કરશે. ઓપોઝીશન અંગ્રેજોને ને એમ કહી ઉશ્કેરી રહ્યા છે કે નેશનલીસ્ટો તેઓની બાધાના અને રાજકીય હકો છીનવી લેવાના છે. અંગ્રેજોને એ ડરવાની જરૂર નથી. યુરોપીયનો એ એક સાથે યથ રહેવાનું છે. અળ વળાપાઓ ગંભીર યુગો કરી રહ્યા છે.

નેશનલીસ્ટો ને અંગ્રેજોના હકો છીનવી લેવા માંગતા હોય તે હમણા જ શું કામ ન છીનવી લે? નેશનલીસ્ટો લોકોના લોકશાસનના હકો ટકાવી રાખવા માંગે છે.

તેમણે કહ્યું કેટોએ રાજદ્વારીઓના હાથમાં હોળીનું નાળીયર નહિ બનવું જોઈએ. નેશનલીસ્ટો એવું કરવા માંગે છે કે જ્યાં કોર્ટોને કાયદા અમલમાં મૂકવાનો હક સાચી રહે. પાર્લામેન્ટ પસાર કરેલા કાયદાને નકામાં જાહેર કરવાનું તેઓને કહેવામાં આવ્યું નહિ જોઈએ.

સરકારે પાર્લામેન્ટની કુલ સત્તા જાળવી રાખવાની છે અને એ રીતે લોકોની ધમ્મજાનું રક્ષણ કરવાનું છે. સવાલ એ છે કે અખીલ ઇન્ડિયા યુગદાયથી લોકોને સંતોષ છે કે નહિ. (''કદી નહિ''ની જુગો). એ યુગદાયથી અખીલ ઇન્ડિયા કોર્ટોને રાજકીયમાં ઘસ રહેલી છે. સિદ્ધાંતની હલકો ને સદા તે માટે બંધન કરતો રહેવાની હોય તે. લોકોની સ્થિતિ વિચિત્ર થઇ પડે. નેશનલ કન્વેન્શન (જે) બંધારણ ઘડ્યું હતું બાદ યુરોપીયન વસતી ઘણી વધી ગઇ છે. અને લઘુમતીથી

યુ. પી.ના સેનેટરોએ હાંદીઓને કરેલો બચાવ

ગા. સોમવારે સેનેટમાં બાપચ કરતાં યુનાઇટેડ પાર્ટીના સેનેટર સી. એચ. કલાકરેસને કહ્યું હતું કે હાંદીઓ સારા નાગરિકો છે અને તેઓને કોઈ ધમકીવાની વાતો મુખ્ય બનેલી છે. તેમણે કહ્યું કે 1૯૪૬ બાદ નાટકમાં હાંદીઓ તરફથી યુરોપીયન લતાઓમાં બીલકલ પ્રવેશ થયો નથી. સ્થિતિ એથી વિરુદ્ધ થઇ છે. હાંદીઓ ને સ્થળોમાં વસી રહ્યા હતા ત્યાંથી યુરોપીયનોએ તેઓને હાંધી કાઢ્યા છે.

તેમણે કહ્યું, હું હમેશાં હાંદીઓના પ્રવેશનો વિષય કરતો આવેલો છું પરંતુ એ સવાલને કોલ એકજ રીતે આવી શકશે. હાંદીઓના વસવાટ તે માટે લતાઓ રથાપવા પ્રધાને એક કમીશન નીમવું જોઈએ. ડરખામાં તેનો કોલ લાવવાનો બીજો એક ધલાજ નથી. ડરખાની હાંદીઓ પ્રત્યે કાયદેસર તેમજ નૈતિક જવાબદારી રહેલી છે. પરંતુ એ જવાબદારીઓ તેણે ઉઠાવેલી નથી.

જે પ્રધાન મારી સુચના સ્વિકારવા તકમાર હોય તે હાંદીઓનો તેમને સંપૂર્ણ રીતે મળશે હપ ટકા હાંદીઓ આ શાંતીથી રહેવા ચાહે છે.

હાંદીઓ સારા નાગરિકો છે અને તેઓને હાંધી કાઢવાની વાતો કરવી મુખ્ય બનેલી છે.

સેનેટર ડા. ઇ. એન. જુક્સે કહ્યું કે નાટકમાં યુરોપીયનોને મોટો ભાગ હાંદીઓને પોતાની પંડામાંથી હાંધી કાઢવા માંગે છે. ઘણા હાંદીઓએ હમણામાં પોતાની ગ્રેપીટીઓ યુરોપીયનોને વેચી દીધી છે એ હકીકત પ્રધાનેને ગર્વ લેવા જેવી નથી. શું પ્રધાન અરખર હાંદીઓ પ્રત્યે ઇ-સાદ્ક થી વર્તવા જાહે છે? હાલની સરકારે રંગજાણી લોકો માટે અન્ય સરકારો કરતાં વિશેષ રહેલો હોય એમ હું નથી

બહુમતીપર રાજ્ય નહિ ચલાવી શકાય. હાલની હાલતોને હેતુ નેશનલીસ્ટ સરકારને ઉભેરી કાઢવાનો છે.

ઓપોઝીશન બંધ કરાવે તેટલું હશે. સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજા અમારી પડખે ઉભી રહેશે. અંગ્રેજોના મોટા વર્ગનો અમને ટેકા છે. પાર્લામેન્ટની હાઇ કોર્ટનો આ કાયદો અમે પસાર કરીશુંજ. સરકારને ઘણી ધમકીઓ આપવામાં આવી છે પરંતુ ઓપોઝીશનને એમ માનતા હોય કે એથી સરકાર ડરી જશે તે તેઓ મોટી ભુલ કરે છે. હાલત ઘણી કપરી થશે પરંતુ આખરે નેશનલીસ્ટોને જ વિજય થશે.

અમેરીકાની સંસ્થાએ વડા પ્રધાનને લખેલો પત્ર

હીનાના નાગરિકોની સ્વતંત્ર આંતર રાષ્ટ્રિય બાબતો અને વિશ્વ સરકાર સ્થાપવાને માટેની અમેરીકાની સંસ્થા 'ન્યુયોર્કમાં આવેલી છે. તેની નેશનલ એકઝેક્યુટીવ કમીટીએ વડા પ્રધાન ડા. મહાનપર નીચે પ્રમાણે પત્ર લખ્યો છે :

વેડાની નેશનલ એકઝેક્યુટીવ કમીટી એ, સાઉથ આફ્રીકાની અઘાલતે આવેલો યુકાનો સ્વિકારી લખ જાતીબેદની પોતાની નીતી છોડી દેવા યુનીયન સરકારને વિનંતિ કરનારો દુરાવ કર્યો છે. વર્ડાને સંપૂર્ણ ખાતરી કે જનતાની શાંતિ, જે અમે જાણીએ છીએ કે સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા લોકો પણ માંગે રહ્યા છે, તે જાતી, ઝાતી, વર્ણ કે રાજકીય મતના ભેદભાવ પર રચાયેલા કાયદાઓથી પ્રત્યેક માનવીને સુકિત નહિ મળે ત્યાં સુધી કદી સિદ્ધ થવાની નથી.

અને આશા રાખીએ છીએ કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર ઉશ્કેરાયેલી લાગણીઓના નિશાથી નહિ વર્તે પરંતુ શાંતિથી વીચાર કરી સમજશે કે વધારે દેશોને પોતાની લઘુમતી પ્રબલો અથવા ભિન્ન જાતીની પ્રબલોને આ રીતે કચડવા કરશે તે જનતાની શાંતિને ખમમાં આવી પડશે. જનતાના અધિક ભાગમાં આડું બની રહ્યું હોવાથી જનતાની શાંતિ જોખમમાં આવી પડી છે. તે કારણથી જ અમે ખબારની પ્રજા તમે જેઓ તમારી પ્રબળા મુદાપેલા પ્રતિનિધિ છો, તેમના પર આ વિનંતિપત્ર લખવાને પ્રાર્થા છીએ. એક પણ જનને પોતાના મતબેદોને શાંતિને માંગે કોલ લાવે તે જનતાની અન્ય પ્રબલોને તેનું અનુકરણ કરવાનું પ્રોત્સાહન મળે છે.

અમારી સંસ્થાની વતી અમે આ સઘળી બાબતોમાં તમારી હાલની નીતીનો દરી વીચાર કરવા અને સાઉથ આફ્રીકાની પ્રબળા સઘળા વર્ગો વચ્ચે શાંતિભરે સંબંધ સ્થાપવાનો અને એ રીતે સમરત જનતામાં શાંતિ રથાપવાની આ તકનો લાભ લેવા હાર્દીક વિનંતિ કરીએ છીએ.

(સહી) કેનેથ અચર. કન્ટલ. પ્રધુખ.

માનતા. હકીકતમાં તેઓને આપવામાં આવ્યું છે તેના કરતાં તેઓની પાસે થી વધારે લાભ લેવામાં આવ્યું છે.

સેનેટર ડબલ્યુ. પી. ખોસ્ટે કહ્યું કે રૂપ અમેરીકાલ એકટનો અમલ કઇ રીતે થશે અને તેઓની ગ્રેપીટીઓને કેવી દરકત થશે તેના સંબંધમાં અયોક્સતાના કારણે સઘળા વર્ગોના લોકો ચાંતામાં પડી ગયા છે. કેટમેનર યુરોપીયન લતો યવાનો છે કે નહિ એ નક્કી ન માય ત્યાં સુધી કાચલું કામ અટકાવી રાખવાનું શું કારણ? હાંદીઓ જુદા વડાઓ થાય તેની વિરુદ્ધ નથી. તેઓ એટલુંજ માંગે છે કે જે જમીન તેઓને આપવામાં આવે તે મકાનો બાંધવાને લાયક હોય.

સુદ્દી પ્રધાનને જવાબ

સુદ્દી પ્રધાન ડા. ડેંગીસે કહ્યું કે રૂપ અમેરીકાલ એકટ બાબતમાં વિરોધ પક્ષના સેનેટરોએ અરસપરસ વિરોધી મતો દર્શાવેલા છે. તેનો અમલ કરવા સામેના મુખ્ય વિરોધનું કારણ અયોક્સતા છે. અનેક હકીકતો આપવાનો અમલ થતો રે કી રહી છે. અન્યાય થતો અટકાવવાને ખાતર કાયદો અમલમાં મુકવાની ઉતાવળ કરવી નહિ જોઈએ.

કેલાક સેનેટરો એમ માનતા જણાય છે કે કેટમેનર વિષે હવેટનો નિર્ણય થઇ ચુક્યો છે. તેમ નથી થયું અને એ બાબત સત્તાવાર રીતે હજી મારી સમક્ષ મુકાયેલી પણ નથી

વસવાટના ઝલાવણ લતાઓને માટે સ્થાનિક સત્તાધીશોને લાયક યોજના રચી ન કરી શકે તે એવી યોજના ઘડવાને એક કોમ્પ્રોમીટીંગ કમીટી લામતી પુનઃગતી સુધી સંસ્થાઓને એકત કરી શકે.

હુતુમાન ન્યતી

(ઉચ્ચશિક્ષક જોષાકર શિક્ષક-શા. શા. વિદ્યાલય જોષાકર)

[વિગ્રહ સુદી પુનમના હુતુમાન ન્યતિ મઠ. તેના ઉપરનો આ લેખ વાચકોને રસીક થઈ પડશે. રાજ્ય અને સમય સંબંધને લીધે તે આપતાં ટીલ મળે છે-તંત્રી.]

૨૧ આપણમાં એકેએક પાત્ર અદ્ભુત અને ઉચ્ચ મૂલ્યનાં છે. તેમાં હુતુમાનનું પાત્ર તો અપર વિશિષ્ટ પ્રકારનું છે. અન્યનીને જે તે જોવાનર કુળમાં જન્મ લીધો હતો. તેમના પિતાનું નામ સેવકી હતું. તેઓ વાણ્યપત્ર પશુ કહેવાય છે.

હુતુમાનજી નિધાન, લામણીવાળા અને સહૃદયી હતા. તેમ-છતાં એ યુવો વડે તેઓ કુનિધામાં નબળીતા નથી. તેઓ તો એક આદર્શ સેવક તરીકે નબળીતા છે. તેમણે જગતને 'સેવક'નો આદર્શ પુરો પાડ્યો છે. તેઓ એક મજૂર સેવક ન હતા પશુ ઝાની સેવક હતા. સેવક ગરીબે બળવાન હોવાને નોંધ્યો. તેનો યોગ્યક સાહો સાલિક અને સહૃદયીય મેળવી શકાય તેવો હોવાને નોંધ્યો. તેની મુદ્ધિ તીક્ષ્ણ હોવાને નોંધ્યો કે જેથી આ તેવા અધરા-પ્રમોદોને કે ઉકેલ લાખી શકે. એવા સેવકના યુવોનું બાન હુતુમાનજી આપણને કરાવે છે

હુતુમાનજી ન્યારે સીતા માતાની શોધ કરવા ન્ય છે ત્યારે તેમણે નિશ્ચય કર્યો હતો કે સીતાજીની શોધ કરીને જ પાછા ફરવું. નહિ તો મોઢું ન બતાવવું. રામચંદ્રજીના કુકમનું પાલન ન કરે અને છત્રતો પાછો ફરે. શું સેવકનું લક્ષ્ય ન ગણાય. રામ મારી પાસે શી આશા રાખતા હશે? શું હું એમ કહું કે બહુ યુરેલી પડી પશુ સીતાજીની બાળ ન મળી? ના કહી અને નહિ. આ હતો હુતુમાનજીનો નિશ્ચય.

હુતુમાનજીને અપર પડે છે કે સીતાજીને તો રાવણ્ય લંકામાં લઈ મયો. હુતુમાનજી અને તેમના સાથી-દારોએ લંકામાં પહોંચવાને નિશ્ચય કર્યો. પશુ દરિયાં ઝોળાંનીને લાં ન્ય કોણ? હુતુમાનજીને ખાતરી હતી કે પોતે લાં ન્ય. યકશે પરંતુ લાં જવાની નેમ કહી દરખારત મુકતા નથી. તેમના મનમાં થયું કે તેને હું ત્યાં જવાની વાત કરીશ તો બધા સાથીદારોને એમ લાગશે કે યશ મેળવવા તમા રામને વહાલા યવા તેમ કહે છે. આથી તેઓ-શાંત રહ્યા. પરંતુ ન્યારે હુતુમાનજી એ કામ સોંપવામાં આપણે લારે તેઓ લંકામાં ગયા. અશોકવાલીમાં જઈ સીતાજીને શોધી કાઢવા. હુતુમાનજી ઝાડ ઉપરથી કુદવાને બદલે રામની

વીટી દેકે છે. એ જોઈ સીતાજી ઉચું જુએ છે. હુતુમાનજી નિશ્ચિ ઉતરે છે અને ધોરો ધોરો ઝાંચી વગો કરે છે કે સીતાને વિશ્વાસ પડતો ન્ય છે.

હુતુમાનજી લંકા બાળે છે. બાદ તેઓ મયુદ્રમાં પડે છે ત્યારે તેમને વિચાર આવે છે કે સીતાજીને તો કંઈ તુકમાક ન થયું હોય? એટલે તે તરત પાછા અશોકવાલીમાં જઈ સીતાજીના સમાચાર નબળી લે છે. કેટલી બધી કાળજીપુલકની સેવા!

લક્ષમણ ધંદળત સાથેના યુદ્ધમાં ધાયલ થાય છે. જોબાન થઈ ન્ય છે ત્યારે તેમને મારે દુર દુરથી આંબળિ લાવવાનું કામ પશુ હુતુમાનજી બહુ આનંદથી કરે છે. તેમને કોઈ કામ માં યાક તો લામતોળ નથી. રાત કે રિવાસ તો તેઓ ભોલાંજ નથી. રામ-ચંદ્રજીની ધમ્મા પ્રમાણે બધું થવુંજ નોંધ્યો એમજ તેઓ સદા માને છે. સાથે સેવક કુકમની કહી રાહ ભેટી નથી. કકત કામ કરવામાં આનંદ માને છે. એમ કરવામાં લોહી તેની વાહવાક કરે તેની તેને લગભર ધમ્મા હોતી નથી. ઉલટું તેમ ન માય તે મારે પાછળ રહે છે. સીતાજીની બાળ કાઢી આમ્યા પછી સુમીર વગેરે રામ ની પાસે પહોંચ્યા ત્યારે હુતુમાનજી તો શાંત થયને પાછળજે બેસી રહે છે. હુતુમાનજી કહી પોતાના પરમોનો વાત રામને કહેતા નથી, પશુ રામ-ચંદ્રજી સમજી ન્ય છે કે હુતુમાનજી સાચા સેવક અને બકત છે. તેમના દિલનો ભાવ તે સમજી ન્ય છે.

રામચંદ્રજીની વિધિ થાય છે. બધાંને યોગ્ય આચરો મળ્યાં છે. ત્યારે હુતુમાનજી, રામ-સીતાને પંખો નાખવા પાછળ ઉભા છે. તેઓ તો પંખો નાખવામાંજ આનંદ માને છે. આવા પ્રસંગે સૌ ડોહને આજળ આવવાનું મન થાય અને જેણે અનેક પ્રકારની સેવા કરી હોય તેને પાછળ રહેવાનું તો નજ અમે. પશુ હુતુમાનજી તો માનવનથી સદા દુરજ રહેતા હતા. એટલે પંખો નાખવાનું કામ તેમણે રચેછાએજ લીધું હતું.

આ પ્રસંગે બધાંને એક પછી એક ભેટ આપવામાં આવે છે પશુ તેમાં હુતુમાનજીનું નામ નથી આવવું. સીતાજીની શોધ કરવામાં, બરતને બચાવવામાં, રાવણને દરાવવામાં અને અત્યંતેના બામ લીધો હતો. છતાં તેમને કંઈ ભેટ કે માન કેમ નથી આપવું? આ નબળી બધાંને આશ્ચર્ય થાય છે અને હમણાંજ તેમનું નામ આવશે એમ સૌ વિચારે છે પશુ તેમનું નામ

તો છેવટ સુધી આવવુંજ નથી. છેવટે સીતાજી અકબાલને રામને કહે છે. "આપણે બધાંને ભેટા કાઢી પશુ હુતુમાનને તમે કેમ કંઈ આપતા નથી."

હુતુમાનજીનો બકિતભાવ રામ નબળતા હતા એટલે તેમણે સીતાજીને કહ્યું: "એમને આપવા જેવું મારી પાસે કંઈ નથી." સીતાજી કહે છે કે તમે એમ કેમ કહો છો? હું એમને આ હાર આપું છું એમ કહી હીરા મોતીનો હાર તેમને આપે છે. હુતુમાનજી એક એક મોતી તોડી તોડી દેકી દેકે છે ત્યારે સીતાજીને યુરસો આવે છે કે અપર! આ યુરસોને હારની કીમતજ નથી. ત્યારે હુતુમાનજી પુલાસો કરે છે કે આ મોતીમાં રામ નથી એટલે હું તેને શું કરું? આ યીજ હું લઈ એટલે રામ અપા. મારે તો રામની સેવા કરવી છે. એમની સેવા કપો પદલ ને આ હાર લઈ એટલે મારી સેવા ન્ય. એટલે એને હું શું કરું? ને રામ કહે તો આવા ધણું હાર મને મળશે.

હવે પ્રક્ર એ યામ છે કે હાર લેવા થી રામની સેવા શી રીતે બંધ થાય? તે હાર સાચવવા પેટી નોંધ્યો. પેટી સાચવવા ધર નોંધ્યો અને ધર સાચવવા મારે આ નોંધ્યો, પછી બાળકો, એમ અનેક તરવા નોંધ્યો, આમ એક પછી એક અનેક ઉપાધિઓ આવે અને જેટલી ઉપાધિ વધે તેટલી રામ ની સેવા ઝાંછી યાય.

હુતુમાનજીએ તો પ્રભુની સેવામાં છપન સમર્થું થયે તોમણે ધર ન કર્યું. કકત લંગોડીથીજ યકાઓ અને એ રીતે અંત જરૂરીપાત ઝાંછામાં ઝાંછી રાખી. તેમને કોઈ લાલચ રપશી યકી નહિ. અને તેઓ રામચય બની ગયા. તેમને રામની સેવા કરવી હતી એટલે તેમણે લક્ષ્મીને રપશું ન કર્યો.

લક્ષ્મીની અથવા ધનની સેવા કરનાર ને ધન મેળવવા કુદેબના માતાનપિતા બંધ-ભિન્નો-રનેહીઓ એમ બધાંને

તેમી દેવાં પડે છે. તેજ પ્રમણ સમાજની અથવા પ્રભુની સેવા કરનાર ને પશુ બધાંને છોડવાં પડે છે. આજે જ સેવાનો માન, સેવાધર્મ અપરો મનાવે છે.

"સેવાધર્મી પરમ મહનો મોખિન" વચમ્." છતાં મોખિનને પશુ અમમ્ય એવા પરમ મહન સેવાધર્મી હુતુમાનજીને તો તદન સદેવો લેલે. સાચો સેવક પોતાની આજીવંપણ જેટલી ઝાંછી રાખે એટલી તે સમાજ ની વધુ સેવા કરી શકે એ હુતુમાનજી ના દર્શનથી સિદ્ધ થાય છે.

યુર રામદાસે રામ અને હુતુમાનજી ઉપાસના કરવાનું જણાવ્યું છે તેની પાછળ રાષ્ટ્ર અને સેવકની ઉપાસના કરવાની દૃષ્ટિ છે.

બારતમાં આજે ડેરડેર નાકે નાકે અને યકલે યકલે બાળકલન્યારી હુતુમાનજીની દેરીઓ પાડી થયેલી જેવામાં આવે છે. આનું કારણ આપણામાં કલન્યય અને સેવાની બાવના સદા સતેજ રહે તેજ હોવું નોંધ્યો. કમનથીબીની વાન છે કે આપણી અગાનતાને લીધે હજી પશુ આપણે હુતુમાનજીને આદર્શ સમજી શક્યા નથી અને માન હુતુમાનજીને પ્રસંધ રાખવા મારે શનિરને તેજ અને સીંદુરના રંગા રેડવામાંજ આ-પણા છવને ધન લેખીએ છીએ.

રામાયણના આવા અનેક તેજસ્વી આદર્શો આપણાં હૃદયમાં ઝીંહીએ અને આપણી નિરતેજ દયાને સુધારી એવા કલન્યય અને સંખની બનીને રાષ્ટ્રના સાચા વીર સેવક બનીને આ-પણી તેજસ્વતા અજકારીએ અને હુતુમાન ન્યતિ ઉજની સાધક મણીએ.

—છિતનમાં હવે વર્ષે ૧૦ હજાર મોટરમાટીઓજ વેચાતી મળી યકશે, અને મોટર ખરીદનારે હવે પુરવાર કરવું પડશે કે તેને મોટરની જરૂર અને યુદ્ધ બાદ તેણે ગાડી ખરીદી ધની.

અમે દરેક જાતના કહેળાની ઢાળો તેમજ તેના આટા જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ તેમજ એક્ષપોર્ટ કરીએ છીએ. જેવા કે મગદાળ, અરદદાળ છડી, અરદદાળ છડીનો આટા, તુવેરદાળ ત્યા ચણાદાળ મોકાકા, કાથનવીલોલ. ચણાનોઆટો મોડામે કાંકરી વખરને, વાલદાળ, વાલ, મઠ, મસુરદાળ, બાજરી સાક કરેલ ત્યા હોસી, મોળાદાળ, રાજગરો, વગેરે બાવ ત્યા સેમ્પલી મારે લખો.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.
Tel Address: "DALLMILL"
P. O. Box 888, MOMBASA.
Kenya Colony.

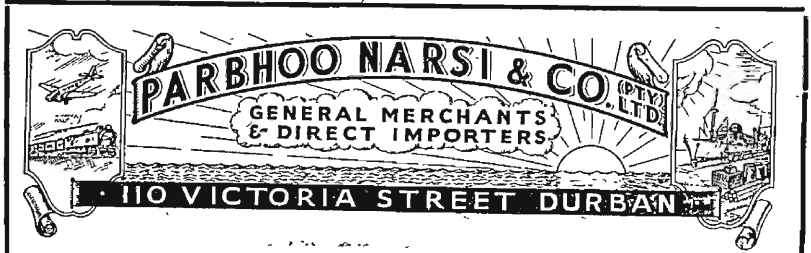
દ્રાસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. દ્રાસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશનનું સને ૧૯૫૨નું વાર્ષિક સંમેલન બેથાલની ઢોદી શાળાના ફોલમાં તા. ૧૩-૪-૧૯૫૨ને રવિવારે શ્રી. છુલાબાઈ મકનજીના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. બેથાલ નિવાસી બાળાઓ તરફથી શ્રીમતી ગંગા બહેન બુલાબાઈએ તથાગત કરાવેલ પ્રાર્થના ગવાઈ હતી. સ્વાગત પ્રમુખ શ્રી. ભીખાબાઈ પનાબાઈએ હાજર રહેલ ગાતિજનોનું ભાવળીનું સ્વાગત કર્યું હતું. પ્રમુખ સ્થાનેથી એક શોક હરાવ આવ્યો હતો જેમાં વર્ષ દરમ્યાનમાં દ્રાસવાલના પ્રબળપતિઓના સ્વચ્છનોના ચર્ચેલા મરણો સંબંધે દિલસોજ દર્શાવવામાં આવી હતી. સંમેલનની સફળતા ઉપજતા સહાયુગિનાં પુર્વ આફ્રીકા રેડીયોથી અને લોરેન્ડો માર્કિસથી આવેલા સંદેશો સહાયક મંત્રી શ્રી. વિનયદેવ રતનજીએ વાંચી સંબળાવ્યા હતા અને મંડળના મહા મંત્રી શ્રી. દેવજીભાઈ બેરીરટરે ગત વર્ષના સંમેલનની મીનીટ્સ વાંચી સંબળાવી હતી જે સર્વોત્તમને રિવકારાઈ હતી. પ્રમુખ શ્રી. એ પ્રેરણાદાયક અને મોષપ્રદ ભાષણ કર્યું હતું. બેથાલ નિવાસી શ્રી. દુલ્લભાઈ અને ૧૦ બાળકોએ એક રમુજ સંવાદ રજૂ કર્યો હતો. મંડળના મહા મંત્રી શ્રી. દેવજીભાઈ બેરીરટરે ગત વર્ષ દરમ્યાન મંડળે કરેલા કાર્યોના ટુક હેવાલ રજૂ કર્યો હતો. મંડળ દ્વારા ગોતિ જિતના ગત વર્ષ દરમ્યાન કાર્યો ચર્ચેલાં તેને પસાર કરતો હરાવ ચર્ચો હતો. મંડળના ખજાનચી શ્રી. ગોસાઈબાઈ હરિભાઈએ મંડળનો ઓડીટ ચર્ચેલો હિસાબ સભા સમક્ષ રજૂ કર્યો હતો તેમજ તેમણે પોતાના નિવેદનમાં નજીબીયું હતું કે મંડળને નાણાની ઘણી જરૂર છે માટે દરેક સભ્યો પોતાનાથી અને એટલે આતમ મોત્રબચો સહકાર આપે તેમજ મંડળના માસીક શ્રી નીચમીત ભરી સંસ્થાને સહકાર બનાવવા પ્રયત્નો કરે એવા વિનંતી કરી હતી. ઓડીટ ચર્ચેલો હિસાબ સર્વોત્તમને ચર્ચો હતો. શ્રી દયાબાઈ સુખાબાઈ તરફથી સન્માનનો સનકૃષ્ણ સોડા લેમનનું પીણું ખીરસાડું હતું. મોષવા લાયક પ્રલંબ એ બન્યો હતો કે આ વર્ષે બે પ્રબળપતિ બહેનોએ પણ સભ્યો તરીકે પોતાના નામો નોંધાવ્યાં હતાં. ઓડીટર શ્રી. જીજીભાઈ ડાહ્યાભાઈએ મંડળના બેઠાનીસમર્થમાં ચાલતા આશ્રમનું અંદાજ પત્ર રજૂ કર્યું હતું. હરાવો માં શ્રી. મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય રેમારક ફંડ તથા રચાનીક આશ્રમ ફંડ સંબંધે હરાવ. શ્રી. પ્રબળપતિ ઝોરવ

અંચના સંપાદક શ્રી. ભીખાબાઈ ઉકાબાઈનો આભાર માનતો હરાવ, મુંબઈની મીલકત વિષે હરાવ તથા આભાર દર્શનના હરાવોનો સમાવેશ થયો હતો. બાદ નવા કાર્યકર્તાઓની ચુટરૂથી ચર્ચ હતી. અંતમાં પ્રમુખસ્થાનેથી સંમેલનને યુગ્મ રીતે પાર પાડવા બદલ સર્વે ભાઈ બહેનોને તેમના સહકાર અને સહાયુગિત બદલ આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. વંદેમાતરમ નું રાષ્ટ્ર ગીત ગાઈ સભા નિસર્ગન ચર્ચ હતી.

લોરેન્ડો માર્કિસના ખબરો. (અમારા ખબરપત્રી તરફથી) અને તા. ૧૩મા એપ્રિલના રોજ ભારત સમાજના હાલના સેક્રટરી અને યાત્રાતથી આજ સુધીના સંસ્થાના મુક અને અનન્ય સેવક શ્રી. નાથુલાઈ હરિભાઈ પટેલના પુત્રી ચિ સુમનિબેન ના લગ્ન બેઠાનીસમર્થમાં શ્રી. ભવાન બાઈ પનાબાઈ સાથે વૈદિક વિધિથી, આચાર્ય પંડિત સુમંતરાય વેદાલંકાર ના હસ્તે ભારત સમાજ ગુતન વેદ મંદિરમાં થયાં હતાં. પંડિતજીએ પોતાં વિવાહનું મહલ તથા શ્રેષ્ઠતા અસરકારક રીતે સમજાવી હતી. એક પ્રીતી મોજ ન તેમજ જુદી જુદી રચાનિક સંસ્થાઓને મોખ દાનની ભહેરાત પણ કરવામાં આવી હતી.

હિંદીના કી વગો ભારત સમાજ વેદ મંદિર માં 'પ્રમોદ ઢોદી સિક્ષા સમિતિ' તરફથી વર્ધોની પ્રારંભિક તથા પ્રવેશના ઢોદી કી વગો છે મહીનાથી ચલાવવામાં આવતા હતા. વર્ધોનું સંચાલન શ્રી. પં. સુમંતરાયજી વેદાલંકારના હસ્તે થયું હતું. માલુ વરસે લખભગ ચાળીસ વિવાહો ઓએ વર્ધોના લાભ લીધા હતા. તા. ૨૦ એપ્રિલના ઉપરોક્ત વર્ધોની 'રાષ્ટ્ર બાપા પ્રમાર સમિતિ, વધી તરફથી પરીક્ષાઓ લેવામાં આવી હતી. —રાજ છઠ્ઠા મેળની અંતીમ કીપા માટે ૫૮ હબર પાઉન્ડનો ખરચ ખોટને કર્યો છે. આમાંથી ૮ હબર પાઉન્ડ મહેયાનો માટે અને બાકીના દફન કીપ માટે.



ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

“ખનતી ઝકપે, સારો માલ, કિશાયત ભાવે મોકલાવશું” એમ અચેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાતી થશે કે “ગ્રાહકોને સતોષ આપવો” એ અમારો મુદ્દાલેખ અતિશયોક્તિ બચેો નથી:—

ફોન: ૨૪૮૪૫.

શ્રીમાન	પરબુભાઈ,	SIMONSTOWN. CAPE.
સીવામી	જીવણજી	સુ.દા. લેખ સુજબ
માલ	મખો	જીવણજી
માલ	દા.ભુ. સારો છે.	જીવણજી
શ્રી	જીવણજી	જીવણજી

તા. ૨૫-૫-૫૧

ગાંધીવડુ, કંઠોર, ઘર-ગથુ દવાઓ, હવન-પુજાની સામગ્રીઓ. સુંબઈ સમાચારના-પંચાંગ ક્રીમત શી. ૩-૯.

સરકસનો પડાવ દુરથી જ બોધને
બોધીને કહ્યું "સરકસનાં તંબુ
અને પાંચગામી દેખાય છે."

તંબુ પાસે પહેંચી, બધાએ પોતાની
સાપકલા એક ઠેકાણે હાથમાં મુકી અને
હવે શું કરવું તેની ચર્ચા કરવા લાગ્યાં.

પરેશ કહ્યું "વિષ્ણુના જે મીઠ
અહીં છે એવું નામ નેપ્રીસન છે એની
શોધ કરવાથી આપણને વિષ્ણુનો પતો
લાગી જશે."

"આપણે બધા જ અંદર ન જઇએ
એમ છે ઇચ્છું છું" સુહદયે કહ્યું. "હું
જઇ બધી તપાસ કરી આવું."

"અરે તારા જેવા બાડાને બોધ
પેલા બધા તારાપર કુદી પડી ઉભળી
કરશે તેને જ નવા રૂ" રવીન્દ્ર
મગ્નકમાં કહ્યું.

"સરકસનાં તપાસ કરવાની સૂચના
મારી હતી એટલે મને જવાદો." પરેશ
કહ્યું.

દલાએ એતવણી આપી કે "ચલે-
બલ" પોતાની સામકલ સમી કરી
આવી રહેંચે તે પહેલા ઉતાવળ કરી
આપણું કામ કરી લેવું જોઇએ."

"આપણે બધા જ જઇએ ફક્ત બિંદુ
અહીં રહી સામકલ સામવશે" રવીન્દ્ર
કહ્યું.

"ના! હું એકલી નહીં રહું" બોંદુ
એ કહ્યું.

"બોંદુ તને વામ, રીંછ, બધાની
બંધીક લાગે છે તો પછી તું અહીંજ
રહી આ સામકલા નસંભાળે?" પરેશ
સાડથી નાની બેનને પટાવી.

"ઓ! બહે ત્યારે હું સંભાળીય
પથ તને કેાઇક રહે તો સાઈ" બોંદુ
એ કહ્યું. બોંદુની આંખમાં ઝળઝળાયા
આવી લાગ્યા. તેને સરકસના તંબુ
પાસે જવાની બંધીક લામતી હતી
અને પાંચ વાગ્યાના ઝંપા અજવાળામાં
એકલા વાડની ઓથે રહેતા પથ
ડરતી હતી.

બધા ગયા. તેઓ નેપ્રીસનની શોધ
કરતાં કરતાં ફરવા લાગ્યા એક
માથુસે યોડાઓ પાસે ઉભેલા જુદ
માથુસને બતાવતાં કહ્યું "પેલો ઉભો
છે તે."

"આ તો જુદ છે હું તો સમન્યો
કેાઇ નાનો ઓકરો દરો?" પરેશ
મીચીને કહ્યું.

"હા અમે પથ એમજ સમન્યા
દતા." બધા વતી સુહદયે કહ્યું અને
તેઓ બધા નેપ્રીસન પાસે જઇ નમસ્તે
કરી ઉભા રહ્યા

"કમ કોણું કામ છે?" નેપ્રીસને
બાળકોને પુછ્યું.

"અમારે તમારું જ કામ હતું. અમે
વિવિધના માત્રો છીએ અને તેને
મળવા માગીએ છીએ." સુહદયે
કહ્યું.

"તે તો એને ધણા દિવસથી
નંચે નથી પછી તમને મેળવવાની
વાત ક્યાંથી." નેપ્રીસને કહ્યું.

પાલુ વાર્તા

બીલાડીની બેદી વાર્તા.

પ્રકરણ ૫
સરકસના તંબુમાં
ખાંડથી ચાલુ

"અમારે એને એક સરેશો આપ
વાનો છે ઠેકાણું ભણે છે?"

"તમારા જેવા નાનાઓને હું ઠેકાણું
નથી આપતો જવ તમે તમારું કામ
કરો." પેલાએ ખીલાડીને જવાબ
આપ્યો.

અને તેઓ બહાર પડ્યાં. આ
બાણુ બોંદુ એકહી-એકહી બેસીને વિષ્ણુ
એ આપેલી વાંસળી વગાડવાનો પ્રયત્ન
કરી રહી હતી. તેના નાના મગ્ન
માં એ પથ વાત આવી કે જે વિષ્ણુ
અહીં દરો તે જરૂર વાંસળી સાંભળી કામ
શોધતો અવશે અને બન્યું પથ એમજ.
પાસેના એક નાના તંબુમાં કે જેમાં
ફક્ત સામાન બંધી રાખવામાં આવતો
હતો અને બહાર તાણું મારી રખાઈ
હતું. તેની આડી ઉપડી અને વિષ્ણુ
એ બોંદુને બોધ કહ્યું. "નાનકડી બોંદુ
તું અહીં શું કરે છે?"

"અરે! વીષ્ણુ અમે તેને જ શોધવા
આવ્યા છીએ. બધા અંદર નેપ્રીસન
ને મળી તારી તપાસ કરવા ગયા છે."

"હું ઇચ્છું છું તેઓ બીલાડી ચો
રવા. વિશે કશું તેને ન કરે." વિષ્ણુ
મેહું પડી ગયું હતું અને તેને વધુમાં
કહ્યું. "મારા સાવકા બાપે મને કાઢી
મુકયો "ચલેબલ" જઇ ને તેને યુગ
બનેરી આપ્યો હતો. તેથી હું યુગ
વાપ બાગી આવ્યો છું અને આ લોકો
સાથે બીજે મામ કાલે જવાનો છું.
પથ બે નેપ્રીસન ભણી જશે કે જે
ચોરી કરી છે અને પોલીસ મારી
પાછળ છે તો મને નહીં રાખે."

"વિષ્ણુ તું બમરા નહોં અરે બધા
તારી સાથે છીએ." બોંદુએ કહ્યું.

વિષ્ણુ કાંઈક કહેવા નતો હતો ત્યાં
જ એને "ચલે જવ"ને આવતો જોયો
એટલે બોંદુને ચેતાવી દઇ તેને બારી
બંધ કરી દીધી બોંદુ પથ સામકલ
પાસે બેસી વાંસળી વગાડવા લાગી.

"તું અહીં શું કરે છે છોઠરી."
"ચલે જવ" બોલ્યો.

"સરકસના બનાવેરા જેવા બધા
આવાં છે." બોંદુ એ કહ્યું. "બધા
અંદર ગયા છે. અને હું સામકલો
સાચવું છું."

ત્યાં બધા આવી લાગ્યાં. "અરે
જવ" કતરોતે ડોળે તેઓ તરફ જોતા
બોલ્યો "અહીં પથ તોશન કરવા
આભા લાગે છે." બાગો તોશનીએ
"ચલે જવ." કહી તે અંદર ગયો.
અને બાળકો પોતાના ધર તરફ
ઉપડ્યાં. રસ્તામાં બોંદુએ વિષ્ણુ
મળવાની વાત કરી અને પછી કહ્યું.
"આપણે કીરટમાં શકારીના નામ

નેંધ્યા છે તે બધાને કાઢી નાખવા
પડશે એમ મને લાગે છે. હું એકહી
પડતી લાર મેં વિચાર કર્યો. જુદો
દલેઈ નામ છે. અનુપમાબેનનું તે એ તો
સવારના મથા દતાં એટલે તેમનું નામ
કાદવું જ રહ્યું કારણ બીલાડી ચાર
વાગે યોવાઇ છે."

"હા" સુહદયે કહ્યું.
"બીજુ નામ" બોંદુએ કહ્યું.

"શીલાબેનનું છે. તે દીવસે લેડી કોચુદી
એ ૧૫-૨૦ જળ્યાને ચઢાપર યોલાભ્યાં
હતાં-આથી વધુનો નોકર રજોઆઇ
અને શીલાબેન ચઢા ચાર વાગે પીવાવ
ત્યારથી તે પાંચ વાગ્યા સુધી યુગ
કામમાં હોય તેમને પથ વખત ન અરે
આથી તેમનું નામ પથ કાદવું જોઇએ."
નાની બોંદુ યુગ હડાથી આ બધું
કહી રહી હતી.

"હા" રવીન્દ્રે કહ્યું. "બોંદુ કહે છે
તે સાચું છે આપણે કેાઇએ એ વિચાર્યું
જ નથી."

"હવે ત્રીજુ નામ વિષ્ણુનું અને
તેને તો લીધી જ નથી એમ મને લાગે
છે." બોંદુએ કહ્યું.

"અમને પથ લાગે છે કે વિષ્ણુ
એવું નજ કરે." દલાએ કહ્યું.

"ત્યારે હવે દેડી કોચુદી રહ્યા."
પરેશ કહ્યું.

"પથ પરેશ જ્યારે ધરમાં આટલા
બધા માથુસો હોય ત્યારે મારીને જોવા
વખત ન જ મળે એમ તને નથી
લામતું?" બોંદુએ કહ્યું.
બધા વિચારમાં પડ્યાં. સુહદયે
કહ્યું. "પથ તો 'રાણી માસી' મધ
ક્યાં."

"એજ તો ચોંવાનું છે. મુજબ
બેદ લાગે છે." પરેશ કહ્યું. અને ધર
આવતાં બધા કહી રાતના વિચાર કરી
કાલે મળવાનું નકરી કરી હુડા પડ્યાં.

પ્રકરણ ૬
વિષ્ણુને મદદ

રાતના બાર સાડા બારને સુમારે
બોંદુએ વાંસળીને ઝીણું સુર સાંભળ્યો
જે સુર દેશેણ વિષ્ણુ આ છેકરાઓને
બોલાવવા પોતાની વાડીમાંથી સંકેત
શુર તરફિ વગાડતો. ઘેડીવાર ધવાન
દઈ સાંભળ્યાં પછી બોંદુ પરેશને ઉઠા
બના ધીમા અવાજે બોલી, "પરેશ
મને લાગે છે વિષ્ણુ આપણને બોલાવે
છે."

પરેશ બર ઉઠવામાં હતો. તેને ઉઠ
મને ઉઠવામાં કહ્યું. "પાખલ છે. રૂમ
આવ્યું દરો જ ઉઠી જા!" અને
પોમે પડણું ફરી સુધ મળે.
બોંદુએ એને વધુ દોહળતાં કહ્યું,

"પરેશ ઉઠીને સાંભળતો ખરો પેલો
સુર....."

હજુ બોંદુ વાક્ય પુર કરે તે પહેલા,
પરેશને કાને વાંચળીનો સુર પડવાથી
તે બેડો મધ બોલ્યો, "હા, વિષ્ણુ જ
વગાડતો લાગે છે. ચાક આપણે
જઇ તપાસ કરીએ."

માઠ, બાપ જળી ન જવ તેમ જનને
બાધ મેન ચોર પમલે નીમે બાજમાં
ઉત્પો અને જે બાણુથી સુર સંભળાતો
હતો તે બાણુ શોધતાં ગયા.

વિષ્ણુ બાજમાં એક પડતલ મકાન
મળ્યો મારેતું હવતું ત્યાં બેડો હતો પરેશ
ની માંચે ગાળી હુરો રાખ્યા હતાં.
આથી આ કુપડી ખાલી પડી હતી.
બામ ઘણો વીરાળ હતો પથ ઘર
પાસે મુલ બામ અને પાછળના શોડાક
બાજમાં શાકબાજ જ વાવતા. બાકરીની
જળીને જળી છેડવાઓથી હાંચેલી
રહેતી.

"વિષ્ણુ તું હમણા ક્યાંથી?"
મિંદુએ પુછ્યું.

"બોંદુ મને નેપ્રીસને ચાલ્યા જવા
કહ્યું અને હું રાતના જ ત્યાંથી બાગી
આવ્યો જેથી કેાઇની નજર ન પડે.
બાણુ પાસે તો જવાવ તેમ નથી એટલે
તમે યાદ આપવા તેથી અહીં આવ્યો."
"બલે અમે તને મદદ કરશું. તું
અમને તારા મીઠ સમજાવે."

"હું જાણે જુખ્યા છું. જે કશું
ખાવાનું મળે તે...."

"હું હમણા જ લાવી દઈ છું" કહી
પરેશ ધીમે પગલે રસોડામાં જઇ કુધ
અને મેડાં ખાવાનું લાવ્યો.

"લે, આ પા અને તારી વાત
અમને કહે." પરેશ કહ્યું.

વિષ્ણુએ આડું અને પછી કહ્યું
"હું મધ કાલ સાંભળી જુખ્યા હતો.
નેપ્રીસન મને પુરી ગયો ત્યારે મેહુંક
લામતું?" બોંદુએ કહ્યું.
બધા વિચારમાં પડ્યાં. સુહદયે
કહ્યું. "પથ તો 'રાણી માસી' મધ
ક્યાં."

"એજ તો ચોંવાનું છે. મુજબ
બેદ લાગે છે." પરેશ કહ્યું. અને ધર
આવતાં બધા કહી રાતના વિચાર કરી
કાલે મળવાનું નકરી કરી હુડા પડ્યાં.
પ્રકરણ ૬
વિષ્ણુને મદદ

રાતના બાર સાડા બારને સુમારે
બોંદુએ વાંસળીને ઝીણું સુર સાંભળ્યો
જે સુર દેશેણ વિષ્ણુ આ છેકરાઓને
બોલાવવા પોતાની વાડીમાંથી સંકેત
શુર તરફિ વગાડતો. ઘેડીવાર ધવાન
દઈ સાંભળ્યાં પછી બોંદુ પરેશને ઉઠા
બના ધીમા અવાજે બોલી, "પરેશ
મને લાગે છે વિષ્ણુ આપણને બોલાવે
છે."

ઝોલાનું લાવી વિષ્યને ત્યાં સુવા કહ્યું અને સવારના ખાવાનું આપી જરી એમ. પથ્ય કહ્યું. અને પોતે સુવા ગયા.

બીજી દીવસે સવારના ઉઠી પરચ અને બીજું રોજ કરતાં વહેલા તરખાર થઈ નારતારની તરખારીમાં પડયાં. પોતાના ભામમાંથી થોડું થોડું બચાવી બનનેએ વિષ્યને આપ્યું. માથી ઠાનું બાથ કરતાં અડચણ તો આવી છતાં તેઓએ યુક્તઆથી વિષ્યને ખેંચવું કહ્યું.

ત્રણ વાગે બીજા બધા આભ્યાં, બધા ને લાઇ પરચ માળીના ઘર પાસે ગયેા અને ત્યાં વિષ્યને ભેજ બધા યુધ આશ્ચર્યામાં પડયાં. બીજાએ બધી વાત કરી. બધાએ નકકી કહ્યું કે અમે તેમ કરી વિષ્યને મદદ કરવી જ કારણ એ નીહૈય છે. અને તે દરમ્યાન બીલાડી ને શોધવા જેથી વિષ્ય નિહાય છે. બધા જગીત પોતાના ખાવાનામાંથી કાંઈ કાંઈ લાવી વિષ્યને આપતાં.

સાંજના દરવા જતાં પંચે જ્યા વિચાર કરતાં હતાં કે વિષ્ય આમ સંતાઇ કેટલા દીવસ રહ્યાં શો! યેર પાછા ફરતાં તેઓને "ચલે ભવ"નાં ઘોટા થયાં.

"હું જાણ છું તમે તોફાનીઓએ થાલે સરખસના પડાવ પાસે જઈ વિષ્યને ક્યાંક નસાડ્યો છે. યાદ રાખજો કાપડા સાંગે યાવ છે. પથ્ય ડ્રમને કોષક નાર ભારે પડશે." "ચલે ભવ" એ કહ્યું.

"શું વિષ્ય સરખસમાં હતો, અમને કહોને ત્યાં હોય તો અમારે એને મળવું છે." સુઠવે દીખલથી પ્રુહ્યું.

જ્ઞાતિ મંડળો જવા નોંધવો

તુરંતથી વિચાર કરતાં એ લાગ્યા વગર રહેવું નથી કે આપણાં કાલના જ્ઞાતિમંડળો અને તેમના ઠારા યતી સખાવતોના તથા ચાલતા છા ત્રાલયો વગેરેનો ભુચ હોવા છતાં સમગ્ર દેશની દ્રષ્ટિએ અસમાનકારક પ્રચાર થયો છે. આમાં વાંક હેલુનો નથી. પથ્ય તે હેલુઓ સિદ્ધ કરવા માટે જોનબંધ પ્રયત્નો પ્રત્યે જોવાની દ્રષ્ટિમાં જ છે. જ્ઞાતિમંડળોનું ભારે અસ્તિત્વ જ્ઞાતિ પ્રથાપર-નિર્ભર છે ત્યારે તે જ્ઞાતિ પ્રથાને તોડવા માટે કંઈ પથ્ય કરી શકે તેમ નથી. અને આથી જોનબંધ પ્રયત્નો તેઓ જ્ઞાતિ પ્રથાને છુટા રાખે છે. અને જ્ઞાતિ પ્રથાની ઉપ પ્રમેય જ નીચની બાવાના ને છુટત રાખે છે. આવાં જ્ઞાતિ મંડળોની અસર વિવાદોઓપર પથ્ય થઈ છે અને કેટલેક સ્થાને આવાં જ્ઞાતિ વિલાયી મંડળો કે પુલક મંડળો પથ્ય અસ્તિત્વમાં આભ્યાં છે. આ વિષ્ય આમ વધુને વધુ આપવું જ્યા છે

"બધું ચાલો ન મા. ખખર પડશે જો ક્યાં છે તે નહીં કહી દો તો સરખસ!" અને તે ચાલ્યા અમા.

"આપણે વિષ્ય માટે કાંઈક જવડી કરવું જોઈએ." પરચે કહ્યું. "હા! મને પથ્ય લાગે છે કે તેમ નહીં કરીએ તો આ "ચલે ભવ" આપણને હેરાન કરશે" સુઠવે કહ્યું.

"આપણે ઇન્સપેક્ટર કાકીને બોલાવી બધી સાચી બીના કહી તેની સલાહ લઈએ, અમા બેદ ઉકલમાં પથ્ય તેઓએ આપણને સારો સહકાર આપેાં હતાં." બીજાએ કહ્યું.

બધાને આ સલાહ ગમી અને સુઠવેને હોન કરવા બધાએ કહ્યું. સુઠવે "કોલ બોક્સ"માંથી હોન કરવા ગયો.

"હલો કોણ ઇન્સપેક્ટર કાકાં હા હું સુઠવે." હા! અમારે તમારું થોડું કામ છે આ બીલાડી ચોરાઈ મૂક છે તેના બેદ ઉકેલવાના કાપમાં." સુઠવે કહ્યું.

ઇન્સપેક્ટરે કહ્યું "મને તો તમારી પીરહતો રીપોર્ટ હમણાજ મળ્યો છે. અને આમે મારે તપાસ કરવા આવવાનું જ હતું. કાલે ક્યાંક ચઢા વખતે ભગા થવાનું રાખ્યો હું અને મારા નાના "પાંચ બેદ ઉકેલનાર" અને કુતરા કેમ અહીં?"

"બલે કાકા અમે કાલે નદીની ડાબી બાજુએ જે પેલી ખડક આવી છે તેની પાસેની ઝાડીમાં તમારી વાદ જોઈશું" સુઠવે કહ્યું.

અરસપરસ જ્યા જ્યા કરી સુઠવે પોતાનો ખોલો પાસે જઈ બધી વાત કરી તેને બધા છુટા પડયાં. —અધુરું

અને પ્રભ જગશે નહિ તો ક્યાં જઈ અટકશે તે કમ્પી જ શકાવું નથી.

આવાં જ્ઞાતિમંડળો ઠારા કામકરતા અને આવાં જ્ઞાતિમંડળો ઠારો સિદ્ધિ થયેલ માણુસોની દ્રષ્ટિ સાવ સંક્રિયત થઈ જાય છે. તેઓ પોતાની જ્ઞાતિને જ વિચાર કરે છે. તેમને હેંચે બીજાની મુશ્કેલી વસતી નથી. આવા માણુસોની અસર વેપાર બંધામાં તેમજ જુદી જુદી સરકારી નોકરીઓ માં પથ્ય દેખાઈ આવે છે સામાન્ય રીતે બંધાદારી માણુસ પોતાની જ્ઞાતિ નાંજ માણુસને પોતાના બંધે વળગાડે છે. અને ઉપરી અમલદાર શક્ય તેટલી વધુ સગવડ પોતાના જ્ઞાતિ માટે આપતો હોય છે. કેટલીકવાર આમાં વાળબી હક્ક ધરાવનારને તુકશાન થવું હોય છે.

કેટલીક પેસાદાર જ્ઞાતિમાં આવાં મંડળો ખુબજ છે. અને તે જ્ઞાતિ ના વિલાયીઓને આથી ધમ્પી સવળતા મળે છે. પગાત જ્ઞાતિઓમાં ધનિકે

નહિવત હોય છે. અને તેમના વિલાયી ઝોને મદદ મળી શકતી નથી. કેટલેક સ્થળે તો પેટા જ્ઞાતિ મંડળો અને ગોળ પુરતા મરબદિત મંડળો પથ્ય હોય છે. આથી ખરખર આગળ વધી શકે, અને દેશના હિતમાં કામ કરી શકે તેવા વિલાયીઓ બાબી શકતા નથી. અને તેટલે અંચરે દેશને સોસવું પડે છે.

આ માટે આવાં મંડળોના કાર્ય ક્ષતિઓની એક પરિશદ યોજવી જોઈએ. અને તેમની માર્ગે આવાં મંડળોનું સમગ્ર દેશના હિત માટે ઝોટકારણ કરવું જોઈએ. અને તે જુનરાત વિષ્ય વિલાય પે એવી જ કોઇ મધ્યમ અસ્થાને સોપવું જોઈએ આવી સંસ્થા તરફથી ધર્મ જ્ઞાતિ જાત કે અન્ય પ્રકારના કોષ્ટ પથ્ય બેદ બાવ વિના માત્ર આર્થિક દ્રિયતી અને વ્યક્તિજાત લાખકાત તપાસી મદદ આપવી જોઈએ. હાજાલયે પથ્ય કોષ્ટ પથ્ય જાતના બેદ બાવ વિના ચાલવાં જોઈએ.

પ્રજ્ઞાણ્ય

ગોટલીલાઓયાનાં ભારત વિલા. મંદિરના અધ્યાપક બાહુભાઈ સ્ફીરભાઈ મંદિરના ઈલાખાપુર નોંધ લખતાં જુલાયે છે :
પી. ડી. મંડી. શ્રી. ડી. દે. પ્રાં. પ. મંડળ.

સાઉથ આફ્રિકામાં પથ્ય ઝોળી મંડળ, દરજ મંડળ, ઘોળી મંડળ. કાડીયા વાડ સમાજ, સુરત હાઉ એસોસીએશન, રજપુત મંડળ, વગેરે અનેક જ્ઞાતિઓ છીજ નિલ દશામાં આ જ્ઞાતિવાદને પોષે છે. તેમનું પથ્ય ઉપર મુજબ ઝોટકારણ કરવાની જરૂર દેરકને લાગશે. બધા હાઉઝો અને હાઉં જાતિને એકત્ર થઈ સરખી રીતે આગળ વધવાનો આ હિતમ માગ છે. એટલું જ નહિ પથ્ય જ્ઞાતિવાદના હકકરતા કહુશીત અને મંધાતા વાતાવરણમાંથી ઉભરવાનો આ એક માગ જરૂર છે.

ફ્રાંસવાલ દેગામ પ્રાંતિક પગળ પત્ર મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળનું ૧૯૫૨નું વાર્ષિક સંમેલન સનડા યુકામે, શ્રી. બાણુભાઈ બીળાભાઈના પ્રયુખપદે તા. ૧૧-૫-૫૨ ને રવિવારે બપોરે ૧-૫ કલાકે મળશે એ જ દીવસે સવારે ૧૦ વાગે સનડા યુકામે શુભાભાઈ ગોપાળજીના મઠાન માં વિષ્ય વાચારણી સભા મળનાર છે દેરક સભ્યોને વેળાસર પધારવા આમહમરી વિનંતી છે કાર્યક્રમ :-

- (૧) મીનીસ (૨) મંડીની રીપોર્ટ (૩) હિસાબની રજુઆત (૪) ઠારાવો (૫) સુઠવે અને (૬) પરચુરણ.

રતનજીભાઈ નાગરજી, મંડી: શ્રી. ડી. દે. પ્રાં. પ. મંડળ.



સુનીયન પ્રાંતીંગ વકેસર્
(યુકે એસીસ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દેરક ભતના અર્બ, હર્ડ, ગુનરાતી, અંગ્રેજ, હાઉં ભાષામાં બધા વિચારના પ્રસ્તાનો-ગીતો-કથાને યરીફી હમેશાં મેરા જમ્યાનાં આવે છે. યુનાની-મેહકોચ-સ્વદેશી કવાઓ-અત્તરો હમેશા મગશે.

ધી ઈન્ડી ઈન્ડી-ગુનરાતી ડેરા સર્ફટર (પન બેઝવારુટ પુરક) ૭/૬	" ઈયર (યર બેઝા અંગ્રેજ શીખવા) " ૭/૧
" બીલ પોકેટ ગુનરાતી હું અંગ્રેજી ડીક્ષનરી ૮૦૫ પાના ૭૫૪ ૧/૧	" પીપુલીઝ " ઈન્ડીયા હું ગુનરાતી ડીક્ષનરી ૮૦૪ પાના ૫૩૩ ૬/૬
" માય " ગુનરાતી હું ડીક્ષનરી ૮૧૬ પાના ૫૪૪ ૬/૮	" ઝોન ગુનરાતી હું અંગ્રેજ " ૧૧૫૨ પાના ૫૪૪ શી. ૧૦-૬
ધી સ્ટુડન્ટ લીટરલ ગુનરાતી હું અંગ્રેજી ડીક્ષનરી " ૩૩૫	૭૫૫ શી. ૧૦-૧
ધી સ્ટુડન્ટ લીટરલ ઈન્ડીયા હું ગુનરાતી ડીક્ષનરી ૪૩૩	પાના ૭૫૫ શી. ૧૦-૧
ધી કોનડેન્સ ઈન્ડીયા હું ગુનરાતી ડીક્ષનરી ૭૭૬ પાના ૧૦૦૪ ૨૫/૦	પાના ગુનરાતી ડીક્ષનરી ૮૧૩ પાના ૧૦૦૪ શી. ૨૫ ૦
અચલ ગુનરાતી બાજ પોથી ૬ પેની નંબ શી. ૭-૦ ૪૦૪	અચલ " દેશી હીસાબ ૬ પેની નંબ શી. ૭-૦ ૪૦૪
ન્ય યુધ " બાવ પોથી શી. ૧-૦, પહેલી ૧/૦ બીજી ૧/૬	નીજ શી. ૨-૦, ચોથી શી. ૨-૩.
વિલાયી ગુનરાતી પહેલી શી. ૧-૬ બીજી શી. ૧-૫ નીજ શી. ૨-૦	ચોથી શી. ૨-૩ પાંચમી શી. ૨-૩ છઠી શી. ૨-૬

એ સીવાય બીજાં અનેક ભતના વિચારના પ્રસ્તાનો-ગીતો, કવાઓ, ગીતોના માર્ક-માર્કિંગ પ્રસ્તાનો વગેરે રોકામાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોહશુનો તો હાલના માવ લખી જલાવો.

એક વખત પધારી અથવા ઝોલર આપી ખાત્રી કરો.
વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવવાનને શી. ૨ વધુ લારવી પડશે.


Union Printing Works


REPRODUCTION STATIONERS & GENERAL PRINTERS
89-91 VICTORIA ST. DURBAN

વિવિધ વિષય

ભારતમાં ઉલ્લોગને વધારે
ભારતમાં ૧૯૫૧માં અનેક યુરોલી
ઓ હોવા છતાં કેટલીક નવરુઓના
ઉત્પાદનમાં વધારો થયો છે.

શુધ્ધ ઉત્પાદન ૧૯૫૦ કરતાં વધી
૮,૮૬,૦૦૦ ટન થયું. કાપડનું
ઉત્પાદન ૧૯૫૦માં ૩ અબજ ૬૧
કરોડ ૪૦ લાખ વાર હતું તે વધીને
૪ અબજ ૮ કરોડ વાર થયું. ઉપરાંત
ઢાપ વણટદારો પીરું ૮૦ કરોડ
વાર વધુ કાપડ થયું.

કોલસો અને સીમેન્ટનું ઉત્પાદન
પણ વધું અમાઉની સાલ કરતાં
કોલસાના ઉત્પાદનમાં પાંચ ઢાપ ટન
વધારો થયું ૩ કરોડ ૪૦ લાખ ટનનું
ઉત્પાદન થયું.

સ્તીલ અને ખાંડના ઉત્પાદનમાં
પણ મોટો વધારો થયો હતો. સ્તીલનું
ઉત્પાદન દરેક લાખ ટન ઉપર થયું
હતું અને ખાંડનું ઉત્પાદન પણ ૧૦
લાખ ટનથી પણ વધુ ઉપર ગયું.

ઇલેક્ટ્રીક સામાન, રબ્બર સામાન,
ડીઝલ એન્જન, પાવરથી ચાલતા પંખ,
મોટરીક સોડા વગેરેના ઉત્પાદનમાં
પણ અમાઉની વર્ષ કરતાં સારો
વધારો થયો છે.

શીનાલીપમ, ચાંનીક શાળા, કારડીમ
એન્જન, અને એલ્યુમીનીયમ પાવર
વગેરે નવ ઉલ્લોગો પણ ૧૯૫૧માં
અરતીવમાં આવ્યા. અનાજ વધુ
થયું હતું પણ વરસાદને લઈ વુકરાન
પાછું હતું.

સૌરાષ્ટ્રમાં બહારવટીઓ ચહેલા
રાજવીઓ

સૌરાષ્ટ્રમાં થોડા વખતથી ને
બહારવટીઓના ત્રાસ પ્રવર્તી રહ્યો
હતો તેની ટોળીમાંના ધણાને કાલ
પકડવામાં આવ્યાં છે. આથી નજીબ
કે કે મરાસદારો અને રાજવીઓનો
તેમાં ગુપ્ત ઢાળો હતો. સૌરાષ્ટ્રના
રાજપ્રધાન ભ્રમસાહેબના રાષ્ટ્રી

ગુલામપદ્ધતિ અને પાશીતીયાના
રાજવી બહાદુરસીદહ, પ્રોપના દાદોર,
લોળીના કુમાર રોહસીદહ, ભાવનગર
ના રાજના નાનાભાઈ નિર્મળ કુમારસીદહ
(તાળના સાહી) વિગેરેની ધરપકડો
થઈ છે. બધા રાજવીઓને હુકમોથી
સુપ્રત કરી દેવા વડી સરકારે દરમાવ્યું
છે. બુખતને આ બધાઓનો પુત્રો
સાય હતો. તે ઉપરાંત કેટલાક
વેપારીઓ પણ આમાં સંડોવાયા
હોવાનું નજીબ છે. આ ઉપરાંત
સૌરાષ્ટ્રમાંથી પાકીરયાનને ચોખા, ઘાઠ,
ખાંડ, વગેરે છુપી રીતે પોલીસને
ખેટોની બંડતી લેવાતાં તેના બંધક
વેપારી પાસેથી નેંબ છુક પોલીસે કાઢ્ય
કરી છે. આ છુક મુલ્ય ધણા વેપારી
ઓ અને રાજવીઓ આ કાર્ય ધણો
વખત થયાં કરતા હોવાનું નજીબમાં
આવ્યું છે.

શુલ્કવાયોમાં ભાગવત સંપત્તાદ

શુલ્કવાયોના નાણીતા વેપારી શ્રી.
નાગરાષ્ટ્રી વિસનદાસ ભૂપતરાવના મુકામે
તેમના પૂજ્ય માટુશીના કલ્યાણચર્ચે તા.
૨૭-૪-૫૨થી તા. ૩-૫-૫૨ સુધી
શ્રીમદ્ ભાગવત સંપત્તાદ રાખવામાં
આવ્યો છે. કેનીયા, યુના-ડા, ટાંમા-
નીકા, મોગાંપીક, ખેરા, બ્લેન્ટાપર
વિગેરે રથોગાએ કરી આવેલા ન્યેતિય
શાસ્ત્રી તરીકે નાણીતા કાર્યો વિવાપીક
ના આચાર્ય નગનાથ મેંજલાલ શાસ્ત્રી
ના આચાર્યપદે એ સંપત્તાદ ચાલશે.
શુલ્કવાયોની ઠાંડું જનતાને તેનો ભાગ
ઉઠાવવા શ્રી. નાગરાષ્ટ્રી તરફથી કાર્યક
આમંત્રણ આપવામાં આવે છે.

શ્રી. ઠાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ
ઠાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની
વાર્ષિક મુટેશીની ભહેર સભા શ્રી.
એ. વી. પારેખના પ્રમુખપણા હેઠળ
ગાંધી હોલ, જોહાનીસભર્મમાં તા.
૨૭-૪-૧૯૫૨ના મળી હતી. મીનીટસ
નું કામકાજ પૂરું થયા બાદ ઠાંસવાલ
હિંદુ સેવા સમાજ, તેમજ સંચાલિત

શ્રી મંધી ભારત પુસ્તકાલય અને
હાંડુ કોમેટોરીઅમના ડિસાઓ અને
રિપોર્ટો, જુદા જુદા મંત્રીઓ અને
ખનનચીઓ તરફથી ૧૨૭ કરવામાં
આવ્યા હતાં અને સવાનુંમતે પચ્ચાર
થયા હતા. બાદ નીચે પ્રમાણે નવા,
અમલદારો અને કાર્યવાહક સમિતિની
સુલેષી કરવામાં આવી હતી :

પ્રમુખ : એ. વી. પારેખા જોડીયા
મંત્રીઓ : ડાહ્યાભાઈ ભગવાનજી પટેલ,
મનનભાઈ ભગુભાઈ; મદદનીશ મંત્રી
ઓ : હરિવર્ધન નાયુભાઈ આર્ષ,
રતીલાલ આંડાભાઈ; ટ્રેઝરરો : દર્સીક
ભાઈ પરશુભાઈ દેવવાડીઆ, દુગુભાઈ
દાંસલ મીઓ; આડીટરો : જયમત
ભાઈ છીયાભાઈ.

કાર્યવાહક સમિતિ

ડી. યુ. મીઓ એડવોકેટ, દયાળજી
ભાઈ કે. ગોકળ (દરિ-
ભાઈ કે. ગોકળ) ડા. રસીલાલ
મહેતા, ડા. વર્ધભાઈ ડા. પટેલ,
ભૂપતભાઈ વી. ગોકળ, નીકમભાઈ
નારજી, કે. એલ. દેસાઈ, ગોવિન્દભાઈ
ભીખાભાઈ (કુમરસડોપ), રજુછોડાભાઈ
નાગરજી, બી. કે. પટેલ (રૂડીપુટ્ટ),

ગોવિંદભાઈ નામરજી, છોટુભાઈ રતનજી,
ભાણુભાઈ એ. પટેલ, વલ્લભભાઈ
સોમાભાઈ, ભનનાદાસ અખારામ,
એ. એલ. બીલીમોરીઆ, અંબેલાલ
કસનજી દેસાઈ, નરોત્તમભાઈ કસનજી,
મણિલાલ પ્રાગજી, મકનભાઈ ઠાંજી
ભાઈ, ધીરજીભાઈ પી. નાયક, યીમન-
લાલ ગોપાળદાસ, ડા. અપ્પતલાલ જે.
સોલંકી, માધવભાઈ યુગજી, ભાણુ-
ભાઈ રવજી, દર્સીકભાઈ ભાણુભાઈ,
રાવજીભાઈ ભદમજી, મીઠાભાઈ સુખા
ભાઈ, શુદાસભાઈ વસનજી મીઓ,
દર્સીકભાઈ ગોવિંદજી, રાવજીભાઈ
મંજળભાઈ.

—મુખ્યચર્ચા ગયા શુધ્ધવારે આવેલી
બી. આઈ. બોટમાં ડરખ ઉતરેલા
ઉતાડઓમાં મી. હીવાન જેઓ અમાઉ
પોર્ટ એશીયાનેયની પ્રેસ સંત્રીકમદાસ
અધક્ષની પેટીના મેનેજર હતા અને
પાછળથી ડરખની બોટએ ખજારના
મેનેજર હતા તેઓ સહકુટુમ્બ તથા
ડરખનના નાણીતા વેપારી શ્રી. હરી-
ભાઈ નાય નારજી હતા.

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૨ મે	હાંડુ ૨૦૦૮ ગેશાખ	સુલભમાન ૧૩૭૧	પારસી ૧૩૨૧ રોડે. કદમી	સુયોદય ક. મી.	સુપાસ્ત ક. મી.
મુક	૨	૫૬	૮	૩	૧-૨૫	૫-૨૦
ચની	૩	" ૬	૮	૪	૧-૨૬	૫-૨૧
રવી	૪	" ૧૦	૯	૫	૧-૨૭	૫-૨૨
સોમ	૫	" ૧૧	૧૦	૬	૧-૨૮	૫-૨૩
મંગળ	૬	" ૧૨	૧૧	૭	૧-૨૯	૫-૨૪
બુધ	૭	" ૧૩	૧૨	૮	૧-૩૦	૫-૨૫
ગુરુ	૮	" ૧૪	૧૩	૯	૧-૩૧	૫-૨૬
શુક્ર	૯	" ૧૫	૧૪	૧૦	૧-૩૨	૫-૨૭
શની	૧૦	મુદ ૧	૧૫	૧૧	૧-૩૩	૫-૨૮
રવી	૧૧	" ૨	૧૬	૧૨	૧-૩૪	૫-૨૯
સોમ	૧૨	" ૩	૧૭	૧૩	૧-૩૫	૫-૩૦
મંગળ	૧૩	" ૪	૧૮	૧૪	૧-૩૬	૫-૩૧
બુધ	૧૪	" ૫	૧૯	૧૫	૧-૩૭	૫-૩૨
ગુરુ	૧૫	" ૬	૨૦	૧૬	૧-૩૮	૫-૩૩

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932

118-Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

માધીવડું, કઠોળ, હવન, પુલની
સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક
નેષ્ટની વસ્તુઓ મળશે.

માહકોને સતોષ એજ અમારો મુદ્દા ભેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાતરી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો ભતી દેખાય નીચે મોકલવામાં આવે છે.
કંઈ ઓડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે

લેટેસ્ટ ફિલ્મ રેકૉર્ડ આવી ગયા છે



આતો એક ખાનીની માત છે કે અલાઉદ્દીન તેના જાદુઈ ચિરાગની સહાયતા થી પથુ આ મહીનાના નીચે જણાવેલા ફિલ્મોના રેકૉર્ડથી વધુ સારા રેકૉર્ડ નાંક બનાવી શકે.

મરાઠુર ફિલ્મોમાંથી ખાસ વખણાવેલા ગીતો પસંદ કરી રેકૉર્ડ બની છે—૪ રેકૉર્ડ સુશીભીત બોક્સમાં. કીમત રૂ. ૨-૫-૦. (પેકીંગ અને પોસ્ટેજ થી. ૨-૬ વધારે).

<p>હીંદુસ્તાની આટબમ નંબર ૭</p> <p>ફીલ્મ “દુલાવી”</p> <p>YI. 1107 તકરીરે જગા કર આઇ હું સાંદની આઇ બનેકે ખ્યાર</p> <p>ફીલ્મ “પતંગા”</p> <p>YI. 1110 ગેરે ખીયા ગયે રંગુન પર કબી કબી</p> <p>YI. 1111 ખ્યાર કે જાહાનખી જાલોઇ દીલ લોગે</p> <p>ફીલ્મ “ગેરા ગીત”</p> <p>YI. 1039 આપસ કે અઝડે ન દેજો મંદીર તોડ</p>	<p>હીંદુસ્તાની આટબમ નંબર ૮</p> <p>ફીલ્મ “બાણુલ”</p> <p>YI. 1112 જાદુ કરે નયના ઝાડ જાણલકા પર</p> <p>ફીલ્મ “બાવરે નયન”</p> <p>YI. 1113 તેરી દુન્યાગે ખયાલો મેં કીસ કે</p> <p>ફીલ્મ “નગીના”</p> <p>YI. 1114 ક્યસી છુટીકી રાત હે એક સિતારા હે આઠરામે</p> <p>ફીલ્મ “છવન યાત્રા”</p> <p>YI. 1043 ખરસે છ ખરસે મોઠર-મહેસે ચલા</p>	<p>હીંદુસ્તાની આટબમ નંબર ૯</p> <p>ફીલ્મ “સરગમ”</p> <p>YI. 1115 કોઈ કીસીકા હીવાના ના ખને ખલાસી લીમ ખલાસી</p> <p>ફીલ્મ “અપારામ”</p> <p>YI. 1116 શુક્રિયા અય ખ્યાર તેરા અય બને છગર હીલમે</p> <p>ફીલ્મ “અંબી”</p> <p>YI. 1117 પ્રીત લગા કે મેને મોહબ્બત કરને વાલેકા</p> <p>ફીલ્મ “દાતી”</p> <p>YI. 1047 ગોરી ઉઠાવો નયન ઝુકે ઝુકે નયે</p>
--	---	--



ફિલ્મી-દુન્યા રેકૉર્ડ કિમત શી. ૭-૦ પોસ્ટેજ પેકીંગ વધુ

H. 711 સુશીલા રાણી રેકે પ્રીતમ આરીકાનર સાખા	—	—	—
H. 712 નંવશાહ તુ મોલે અગર અમેરીકન છુગી	—	હમ આલ ફિરીકે	વેસ્ટન વેલ્દઅ
H. 709 માયા રેવી ઉસીકા નામ પ્રીત	—	—	રંગે અલમ
H. 710 રામચંદ્ર મઈદાને મોહબ્બત	—	—	હંદાસે લાલું
YI. 1108 તારા ખાલા પહેલી ચુલાકાત મે	—	—	દાય જાલમા બે હઈ.
YI. 1085 ફિલ્મ “હીપ હીપ દુરરે”	—	—	હમ બન અયે-સદમે કે ખાલવે



ઉડું કબાલી રેકૉર્ડ કિમત થી. ૭-૦ પેકીંગ, પોસ્ટેજ વધુ.

U. 912 શોખ યાંદ નઈ ખાત સાધી ન હમ કે સીખાવી અહીર મે સુનુન કા આલમ હે.
U. 913 એસ શુલ રબા તેરી મેહરીલમે-તમના હે.
U. 915 નીયાંક અહમદ અખીતો હમ જવાન હે
U. 902 ઉનાયતુલ્લાહ કાંહુ મજબુર મોહબ્બત-વો કમલી કાલી વાલા હે
U. 902 ઉનાયતુલ્લાહ કાંહુ રખલે ઉલાહી લાલ-રાકમ હીખા હો ખવાન
YI. 1109 શોખ યાંદ છસ વહત મોહમદ નામ લીયા અખદુલ્લાહ કે લલના સમયે હીરા
U. 908 ઇસહાકે કબાલ હમદો સના-દરદો સલામ

નકામાં વધુ પૈસા નહિ ખર્ચતાં આજે જ “શાલીમાર” રેકૉર્ડ ઊભરને ત્યાં સાંભળો—અગર તમને વખત નહિ મળે તો તમારો ઓફિસર નીચે મોકલો.

Shalimar Record
 Co. (Pty.) Ltd.,
 16 Saville Street, Durban
 Phone 22802 & 27202
 Telegrams: “TANSEN”

M. S. Nana
 28a Eleventh St,
 Vrededorp
 JOHANNESBURG.
 Phone 351533

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય	સમગ્રી કાંતી	૫	૦	દેહી વાર્તાઓ અને નવલકથાઓ	૧૫	૦	૦	વેપ પદ્મપ	૧
ગાંધીજીને લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયેલા પુસ્તકોનો નીચે સમાપ્ત થાય છે.	જીવન ચરિત્રો.			અમેલી અને પ્રતીમાં	૪	૧		આનંદ તાના સુલ	૫
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	મારી જીવન કથા/જવાબદારલાલજી			વિગ્ન લેખા	૮	૧		અરુ ભુષી	૬
આશા આ (સ્વરૂપા ગાંધી)		૧૫		અણુતરંગ વાર્તા સંગ્રહ	૧	૧		અજીતજીવન	૮
ગાંધીજીનો સમકાલ સાધી	તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરિત્રો	૬	૦	કોરાની વાર્તા	૧	૦		ગોપાલીની	૮
પત્રવ્યવહાર	ચરિત્રો	૬	૦	મોહાન બોધમદ નવલકથા				આજ્ઞાસાધના દીવા	૮
ગાંધીજીની સાધના	માઠાદેવ દેરાણુનું પુનઃચરિત્ર	૨	૩	બા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦		ભીરુ સાથી	૧૧
ગાંધીજીના સમાજસર્મા	સવહાર પટેલ વલ્લભભાઈ પટેલ	૨	૩	ન્યૂ સર્કિલ સીધરાજ	૧૧	૦		અધ્યુત્ ૨૬૨૫	૧૦
જીવન પરીકે (શ્રી. પ્રહલાસ ગાંધીજી શ્રીનીકસ આશ્રમ ના રેડકોલેક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીકે દરમ્યાન બનેલા આલેખો છે.)	મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧	૦	આશાશુનું યજ્ઞ બા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧		માનવીની ભાવાઈ	૧૨
ગાંધીવાદી આર્થિક ચાલના	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			આવતી કાલ				માયાવી સંસાર	૧૭
ધર્માત્મા ગોખાલે (ગાંધીજી)	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અપસરા (ચાર ભાગનો સેટ) ૧-૨-૩-૪	૧૦	૩		અંજાવાત ભાગ ૧	૧૦
દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		વિરોધીવતી	૭
આપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		દેગાઈનો ગોગ	૮
આપુના પત્રો (આશ્રમની બંને ઉપર) સંપાદક કમલ કાલેલકર	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		નમ તમાચી	૬
પાયાની ઉગવણી (ગાંધીજી)	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		બે દેશ દીપક	૫
મઠાદેવ દેરાણુની ગાયરી	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		પુન જન્મ	૧૩
બાગ પહેલો	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		પરિપેષ	૭
" બીજો	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭
" ત્રીજો	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		પૃથ્વીય	૭
" ચોથો	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		નોવીધ તાપ	૫
ગાંધી વિચાર મોહન ગાંધીજીના વિચારોનું સ્વરૂપ સ્વદ પુસ્તક	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		સોહાજી બા. ૧-૨ સેટની	૧૦
આપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેસના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. ભેખીકા ડો. સુશીલા નેપર.)	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		કમલકી આજ્ઞાસર શ્રી	૫
કૌમીત શી. ૧૫/૦.	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		સોહાજી	૬
ગ્રેમ પંચ બા. ૧	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		સમરાંજી	૬
" " " ૨.	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		અણુવડ નંધ	૬
શમ નામ (ગાંધીજી)	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		મથુપ	૫
કાવ્યના તેર દિવસો (બીનોબાઈ)	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		વિનાયક જીવન	૫
આપુના-આને પત્રો (સ્વરૂપા પર લખાયેલા પત્રો)	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		અપ્તવન (રાગેર કૃત નોવલ)	૧
કેન્સરના રેસાલેક અંક	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		વાંક કુખી	૭
ગાંધી સમાચર અંક	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		મોટા નેકણી કોપ	૧ ૨ ૩
આપુની ગાંધી	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		રાંક રાંક	૬
મંબળ પ્રભાત	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		એને ચરણી	૨ ૨
ગાંધીજીની સહિત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી)	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		ચાંચરવાલી (રાગેરની નોવલ)	૫
ન્યાયક ધર્મ કાવના (ગાંધીજી)	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		રવીકંઠા	૮
આશ્રમ ભાવનાવહી	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		વારસદાર	૭
દ્વીશરશાલે ખરાજવાલા કૃત ઉગવણીનો વીડીય શી. ૫. મ. ૩	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩		આને કલમ	૭ ૧
ગીતા મંથન (ગીતાજીનો સમગ્ર સમાપ એવી રીતે લખાયેલી છે જેથી અનુવાદ ગીતા કવચી (ગીતાજીના સુભાવી પહેલો)	કંઈનો પત્રો (નેદર)	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩			
શ્રી પ્રજ્ઞ મહાવી (આજ સવક્રી)	કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો			અણુવી વાર્તા	૧૦	૩			
પુસ્તકો લેવાની કૃતિ ઉપર પ્રબળતા પ્રકાશ લખાયેલો એ લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	આપણી કોંગ્રેસ	૪	૦	અણુવી વાર્તા	૧૦	૩			

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH



Shines... and shines... and shines

29 5204 3



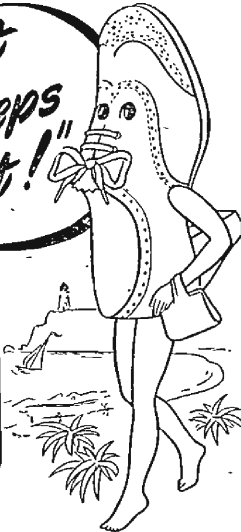
Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly:

a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

LECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD, P.O. BOX 1097, CAPE TOWN
29 231-105

"Nugget
White keeps
me bright!"



NUGGET
WHITE CLEANER

Stays whiter... longer!

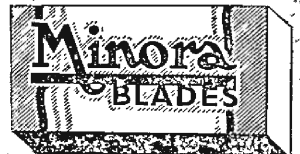
In Jars and Tubes complete with handy sponge for easy application.

44265

SAVE MONEY
AS YOU SHAVE

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packets.

4
BLADES FOR
6d.



PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.
 માર્ટર બ્રધર્સ
 હોલસેલ મરચાન્ડસ ઝેન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
 રેડમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, કલન રગ્સ. પ્લાન્કેટસ—બેબી જાબો માટે
 નવ નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન ન્યોરનેટ સાકીઓ
 બીગેરે ગાર્ટ ડમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બનામજી ઉ
 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 15517 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER
 Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.
 Established 1907, **NATHOO TABHA,**
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," **DURBAN.**

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY
 If you are interested in selling or buying Property in any
 part of Johannesburg or Transvaal please contact:
K. J. TAVARIA
 7 Kort Street, JOHANNESBURG.
 Phone: 339859 or 228727.
 પ્રોપર્ટી
 જોહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાન્સવાલના ના કોઈ પણ ભાગમાં
 પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:
 કે. જે. તવારીયા,
 ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 339859 અને 228727.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
 બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોડરોમ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
 સાર્પિઝ વોર્ડ એન્ડ્રીસ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તકન કીકાયત
 બાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ડરેસર—
 ને ડમારી દખરેખ નીચે તઈવાર થાય છે. તેના સ્ટોક ઢચેશા તઈ-
 ચાર રહે છે. માત્ર રોકડા બાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ ગાંઠેવા અને વેપાર
 આગલ વધારો.
L. MISTRY
 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
 PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરુભાઈ પી. નાયક
 વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
 ઠંગી, આગ, ચોરી, હુલ્લાક, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, બિગેરે
 ના વીમા અગ્ને ઉત્તરશથી આપીએ છીએ.
 ઈન્કબેકર, પરસનલ ટેકસ, રેવન્યુ કલેયરન્સ સર્ટીફિકેટ અને
 ઈન્સીયરન્સને લગતી બાબતોમાં અમારી સલાહ લો.
 Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ
 ડરબનનું આફ્રુ ૧/૯ રતલ. મોટી કલીનું લસણ શી. ૧ રતલ.
 ગોળ ખાસકીટ ૧૧/- ડકન. લાંબી અને રકવેર ખાસકીટ ૧૬/૬ ડકન.
 પાન, ખનર બાન, પાપડ ૮/૬ ૧૦૦. તથા વેસ્ટ ન્યુસપેપર મળશે.
 હાક રાષ્ટ્ર ખનાના, કાચા ખનાના, મોપો પાષનાપલ, ઝેનેડેલા રોબના
 ખનર બાવથી મળશે. દેથી શાકભાજીમાં હાલમાં યુવાર બોડા વેમણા,
 શેકટાની ઘોંગ, ગુરમા કુધી તથા લીલાં મરચા. ૭/૬ થી ૧૦/- સુધીનું
 શાકભાજી પારસલ
 મોરેટથી મોકલીએ છીએ. દરેક બતવું કોળ મળશે :
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251: **DURBAN.**

Always Better. Better Always.

Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.



For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—GO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

&

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણુભાઈ ભટ્ટાચાર્યાવા.

ફરેક ભત્તની સીકાર્ડિંગ, ચોખખા ધીની તેમજ મોઘા મેવા,
મસાલાથી અરે બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખણાએલું' ચુસ્તી લુચુ 'સેવ', મમરા, માંડીઆ, બજબ્યા,
પાતરા વિગેરે ફરેકલ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્સી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં સીકાર્ડ ગોર્ડર પ્રમાણે ફેક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners:
C. C. PATEL
L. B. PATEL
S. K. PATEL

L. B. & COMPANY
PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
P.O. Box 89, LUANSHYA

Telegrams and Cables: "CLOTHING"
P.O. BOX 93.

NDOLA,

N. RHODESIA

**WHOLE SALE MERCHANTS AND
CLOTHING MANUFACTURERS**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curlos, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

Proprietors :

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

**H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.**

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.



Wholesale Clothing Manufacturers
MANUFACTURERS
OF
**MENS' TROUSERS,
SPORTS COATS
AND
SUITS.**

Trade Enquiries to:
P.O. Box 541 — BULAWAYO
P.O. Box 150 — KITWE, N.R.
P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG.
P.O. Box 541 — CAPE TOWN.
P.O. Box 4 — PORT ELIZABETH.
P.O. Box 739 — EAST LONDON.



Convoy Garments Manufactured by:

**Maxwell Clothing
Co. Ltd.**

P.O. Box. 541, Phone 3786.
BULAWAYO.
Tel. Add. "CONVOY."

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

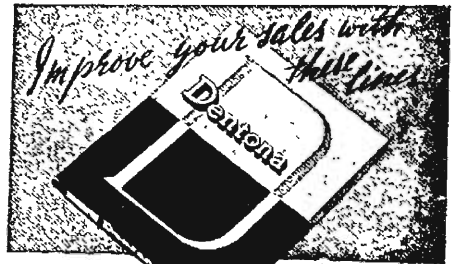
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 5- 1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.



Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
WE WASHED Regd.

TRADE ENQUIRIES
UNION OF S. AFRICA
DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG

Phone 34-4381

P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO

Phone 2758

P.O. Box 354

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Mansions

Phone 4010

NAIROBI

CONGO BELGE
H. J. HYMANS
ELISABETHVILLE

Phone 313

P.O. Box 157

MASHONLAND AND P.E.A.
W. F. NEUMAN
SALISBURY

Phone 2-1219/2-4924

P.O. Box 1492

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.